

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM

NR. 04 - 102.ÅRGANG 23.02.16 - 08.03.16

DOP SOM SNOP

Popper piller, røyker joints, og gjør det bra på skolen.

FEM ÅR
82.5 POENG

Nicholas Lund
fikk gjort alt
som student.
Bortsett fra å
studere.

Sit-VALG

Hvorfor bryr
ikke studentene
seg?

NTNU
SNUR

Fusjonen
stikker kjepper
i hjulene for
studentombud.

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 477 56 515
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Miriam Finanger Nesbo - Tlf: 976 47 426
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 955 20 352
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Halvor Haugan nyhetsredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Kristian Gisvold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Benedikt Javorovic kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølseth

FORSKNINGSREDAKTØR
Kaia Sørland

MUSIKKREDAKTØR
Anna Melkild og Rasmus Liestøl
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Anniken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde grafisksjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Fredrik Andersen - Tlf: 920 52 309
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 482 17 454
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Tonje Jacobsen (sjef), Anders Påsche, Jens Erik Vaaler,
Halvor Bjørntvedt, Signe Karmhus, Linn Danielsen
Ejvemo, Miriam Nesbo, An Nguyen, Henrik Delsbek

JOURNALISTER
Jahn Ivar Kjølset, Emma Rødli, Martha Holmes, Ingeborg
Nyrud, Erland Årstøl, Frida Aune, Andreas Alstad, Anna
Sjølset Vidarsdottir, Henriette Sandberg, Henrik Delsbek,
Ola Hornslien, Svein Armund Åstebol Hansen, Silje Sæle,
Matthias Kristiansen, Frida Hempel, Maria Lund Krogstad,
Tora Olsen, Stefan Kaliski, Eirik Vågeskar, Torben Dahl,
Kristian Gisvold, Rasmus Liestøl, Torjus Bredvold

FOTOGRAFER
Hans Fredrik Sunde, Hedda Rysstad, Jonas Halse Rygh,
Lasse Georg Tønnessen, Linea Bancel

ILLUSTRATØRER
Christian Hekaas (sjef), Nora Birgitte Johansen,
Katrine Gunnulfsen, Trude Bakken Telle,
Inger Sidonia Krajci, Erin Mari Fossey

GRAFIKERE
Inga Skogvold Rygg, Ingvald Olussen, Torgeir Timenes
Bell, Anniken Larsen

KORREKTUR
Anders Pässchée (sjef), An Nguyen, Henriette
Sandberg

FORSIDE
Hedda Rysstad (illustrasjonsfoto)

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Serifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annonse@underdusken.no

For annonser: salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er eitt sjølvstendig organ for studentar, utgjeve
av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir
delt ut gratis på lærestader i Trondheim med medlemsrett
i Studentersamfundet. Under Dusken kjem ut åtte gonger
i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten
for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er
ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

 facebook.com/dusken.no

 @dusken.no

Benedikt betyr ifølge Urban Dictionary
«Mann med liten, kort colabokspenis»

LEDER

Et selvskapt problem

Studentpolitikerne klarer ikke å gjøre seg tilgjengelig nok for studentengasjementet som finnes i byen.

«Jeg skal skrive en sak til Velferdsstinget om dette her» er en setning du garantert aldri har hørt uttalt noen av dine ikke-studentpolitiske venner. At en direkte kan påvirke hvilke saker det snakkes om i Velferdstinget, og hvorfor det er ganske kult, vet nok de færreste.

I dette nummeret kritiseres Velferdstingets evne til å skape interesse rundt valget til konsernstyret i Sit, og deres valgordning. Vi i Under Dusken lurer stadig på studentpolitikkens evne til å gjøre seg gjeldende for trondheimsstudenten. Svarene vi får er alltid de samme: At Trondheim er full av uengasjerte studenter, og at vi er en uengasjert generasjon.

Studentpolitikken i Trondheim oppleves ikke inkluderende, og den er ikke et lavterskeltilbud for det engasjementet som helt klart finnes i studentmassen. UKA, Samfundet, linjeforeningene. Dette er lavterskeltilbud. De engasjerer studenter ved å vise til resultater, til det sosiale som bindemiddel, til tradisjoner, men også til muligheten til å skape noe større enn seg selv.

Vi har engasjerte studenter i ethvert hjørne av denne byen. Klarer en ikke å begeistre dem er det ens egen feil. Vi, studentene, har det ikke «for bra». Vi opplever bare ikke at det er mulig, ønsket, eller fruktbart å påvirke studentvelferden fra utsiden.

MIRIAM NESBØ

Nestleder, Under Dusken

FRA ARKIVET
Under Dusken 1971 og 1983

I sitt hovedinnlegg på valgkvelden, sa Venstrevinds formandskandidat Skatteboe at Samfundet trenger et aktivt politisk styre. -- Samfundet bør være et pusterom i et borgelig dominert samfund [...] Vi ønsker debattmøter der vi tar opp spørsmål som 6-timersdagen, søkelys på TMV og andre ting.

Hvilke uhyrligheter er det ikke som har foregått? Tydeligvis i det stille? Jo tenk – studenttinget har hold sine møter uten at det har møtt opp noen som har lyst til å høre på (rent bortsett fra medlemmene da, som jo har møteplikt). Studenttinget har kunnet «representere alle studentene» uten at så å si en eneste vanlig student, har møtt opp.

TIPS OSS
tips@studentmediene.no

ILLUSTRASJON: Erin Mari Fossey

Engasjement til salgs

Sits «kongevalg» hadde minimalt med oppmøte sammenlignet med Samfundetleder- og UKEsjef-valgene. Har trondheimsstudenten det for godt, eller er studentvelferd rett og slett for kjedelig?

KOMMENTAR

JAHN IVAR KJØLSETH

Sportsredaktør

De siste ukene har flere ledervalg funnet sted på Studentersamfundet. UKEsjefvalget så en fullsatt Storsal med spørsmålstillere og valgere, og valget av Samfundetleder mønstret bare litt færre. Sits konsernstyrevalg, eller «kongevalget» som det ble kalt i sosiale medier, hadde i motsetning til dette så vidt oppmøte bortsett fra det avtroppende og påtroppende konsernstyret selv. Hvordan har det seg at en studentfestival som holdes annethvert år så til de grader trumfer et organ som kjemper for studenters velferd på heltid?

De fleste studerende har et forhold til milliardbedriften Sit og ordningene de tilbyr. De lager lunsjen vår, de gir oss husly, og hjelper oss med helsetjenester når vi behøver det. Likevel holder samskipnaden et konsernstyrevalg der kun en håndfull studenter faktisk kan avgi stemme. Konsernstyrerepresentantene velges nemlig av Velferdstinget. Når nærmest ingen studenter møter opp skylder styremedlemmer på at studentene har

det for behagelig. Samtidig som valget pågikk satt flere av Samfundets gjenger andre steder på Huset og tok den faste mandagspilsen, vel vitende om at valget pågikk.

Noe av problemet er kanskje at studentene mangler en følelse av eierskap til Sit. Samskipnaden forbindes mer med studiebyen man bor i, stedet man spiser, og bygget hvor man trener. For en første- eller andreårsstudent kan de virke mer som en kilde til velferdsgoder enn et felleseie. Sit er gode på å formidle sine velferdstilbud på sosiale medier, men er dårligere på å kommunisere hvordan disse tilbudene faktisk tar form og hvordan man kan påvirke dem. Om studentene har det for godt, så er det Sits egen fortjeneste.

Studentene skal likevel ikke slippe helt unna ansvaret for egen velferd. Å være student krever at man løfter blikket av og til, og engasjerer seg i saker som påvirker studenttilværelsen på lang sikt. I Under Duskens egne lokaler har et og annet øyenbryn hevet seg over at nettsaker om spaghetti i gatene får tredobbelt så mange lesere som saker om fakultetsstruktur. Det er en kjensgjerning at studentpolitikk kan bli tørt i lengden, men det gjør ikke at disse sakene er mindre viktige. I tillegg til engasjement burde det kanskje ettersøkes en større ansvarsfølelse hos studentene.

Hvordan skal man måle engasjement? Kan man forvente at de som har funksjonærverv på Samfundet skal involvere seg i Sits fanesaker i like stor grad? To av tre kandidater til varastillingene under kongevalget valgte å trekke seg grunnet at de hadde andre verv. I et landskap av verv hvor frivilligheten skal skape personlig stimuli, virker de større kulturelle institusjonene som Samfundet og UKA mer appellerende.

Som student i Trondheim har man alt fra linjeforeninger, til Røde Kors, til Studentersamfundet å engasjere seg i. En faktor som konsernstyret i Sit burde merke seg, er at de har mange andre organisasjoner og styrer å konkurrere med om studentenes engasjement. Gode velferdsordninger angående god psykisk helse er et eksempel på et tema som Sit virkelig burde kjempe for å involvere studentene i.

Vekking av engasjement krever mer enn emneknaggen #kongevalg. Det krever konkretisering av studentvelferden og viktigheten av at den består. Sit gjør en viktig jobb, og det bør kommuniseres til studentene på studentenes premisser.

Vi er mette på UKEfølelsen for nå, hvor er Velferdsfølelsen?

Ønsker å lære seg navnet på alle UKEfunkene

Han er karismatisk og engasjert, og overbeviste Storsalen. Hva tenker den nyvalgte UKEsjefen om vervet han nå skal kaste seg ut i?

TEKST: Emma Johnsen Rødli FOTO: Hedda Rysstad

Jeg er letta, sier Martin Næss, tre dager etter det intense UKEsjefvalget.

Med en kaffekopp i hånda og et smil om munnen forklarer han at det er godt å ha fått bekreftet hva som skjer de neste to årene, men at det er vanskelig å forestille seg hvor stort det er. På denne lørdags formiddagen kan det se ut som om sjefen for UKA-17 fremdeles ikke har blitt vant med tanken på ansvaret han har fått.

– Jeg feira etter valget, og det ble litt musserende, øl og shots. Det endte med en ganske bakfull torsdag, men allerede da var det tilbake til hverdagen. Jeg måtte stå tidlig opp og dra på bedriftsbesøk om rundballpresser i Orkdal. Det var en stor kontrast.

Med Storsalen i ryggen

Drivkraften for å stille til valg var ønsket om å tilrettelegge for at andre skal få oppleve det samme som han selv har opplevd under UKA-13 og UKA-15. Martin vil gjerne dra lasset for at dette skal bli mulig.

– Jeg snakket med folk fra UKEstyret-15. Jo mer innsikt jeg fikk i vervet, og opplevelsene og erfaringene det bringer med seg, jo mer fikk jeg lyst til å stille.

Etter første utspørring i Storsalen fikk Martin 47 prosent av stemmene. Den store støtten hadde han ikke forventet.

– Det var en veldig god start at så mange i Storsalen støttet meg. Nå føler jeg at jeg kan kjøre på og begynne å lage UKA-17 i tråd med de tankene jeg luftet under valget, for det er det Storsalen ønsker. Men det var veldig overraskende med såpass mange stemmer i første runde. Jeg følte at det gikk bra under utspørringen og tenkte det skulle holde til neste runde, men jeg så for meg et jevnere valg.

Martin liker å se på seg selv som engasjerende, og mener han kan virke karismatisk fra talerstolen. Dette tror han kan ha smittet over på folkene i salen som ikke kjente ham.

Et vinnende vesen

For karismatisk er han, den nyvalgte sjefen. Kanskje henter han egenskapen fra erfaringen som skuespiller, som han har fått jobbet som både i UKA og Studentersamfundets interne teater (SIT).

MARTIN NÆSS

Beste kulturopplevelse:

– Da jeg var liten hadde jeg en stor fasinasjon for riverdance. På begynnelsen av barneskolen tok mamma meg med på et stort riverdans-show i Oslo spektrum, med masse irske riverdansere. Det er veldig spesielt for en syvåring å ha en sånn interesse, men det var en kjempeopplevelse for meg. Jeg danset aldri selv, annet enn foran tv-en.

Største guilty pleasure:

– På vei til dette intervjuet hørte jeg på High School Musical-musikken.

Verdens største problem og hvordan fikse det?

– Fattigdom. Å fikse det krever en holdningsendring. Folk som har mye må bli rausere, mer ydmyke og mer behjelpelige mot de som ikke har det så lett.

Råd til trondheimsstudenten?

– Bruk Trondheim for det det er verdt. Vær sosial, finn din plass her i byen og bli med på UKA-17

– Under UKA-13 var jeg skuespiller i barneteateret og under UKA-15 var jeg revysjef. Som gjengsjef var jeg høyt oppe i hierarkiet, mens som skuespiller var jeg nederst. Jeg tar med meg begge perspektivene. Jeg kjenner dessuten Samfundet og de tekniske gjengene godt gjennom vervet i SIT.

UKAs gallionsfigur

Martin ønsker å være synlig for slik å ta vare på UKEfunkene han skal ha med seg. Lederrollen har han allerede fått prøvd seg på som revysjef.

– Den lille kommentaren eller spørsmålet fra en leder kan gjøre en stor forskjell for de som arbeider. Det er viktig å lære seg hva folk heter, selv om det blir umulig å lære alle å kjenne.

Den blide sjefen er forberedt på å bli upopulær, men mener det kommer til å bli utfordrende.

– Min stil er at alle skal få realisert sine drømmer gjennom funkevervene sine. Som UKEsjef og i styret må man tenke på det beste for UKA-17, og ofte finnes det motstridende interesser innad i organisasjonen. Da er man nødt til å gjøre en prioritering og vurdere hva som er fornuftig og best. Jeg lærte å bruke kritikk konstruktivt under UKA-15.

Som sjef er Martin beredt på å fungere som en gallionsfigur for UKA.

– Jeg blir veldig offentlig som en følge av vervet. Det er jeg klar for og det skal jeg få til, men det er ikke derfor jeg vil være UKEsjef. Men jeg merker det allerede. I går gikk jeg rundt på Gløshaugen og skulle bli ferdig med en øving, og jeg ble gratulert og lagt merke til. Nå i starten er det veldig hyggelig, og jeg skal sette pris på hver eneste gratulasjon.

Bare Martin

For UKEsjefen har et liv utenfor UKA også. Mye av dette livet finner sted blant medstudentene på Indøk.

– Skole kombinert med UKA, da er det veldig fullt. Innimellom skulle jeg ønske jeg var mer til stede, men mine beste venner har forståelse for at jeg kommer til å være travel en periode. Når jeg kommer gjennom på andre siden er jeg fortsatt Martin. **UD**

Ingen jurist til studentene

I nesten to år har Studenttinget jobbet med å få på plass en uavhengig bistandsperson for studenter. Ansettelsen er nå utsatt.

TEKST: Ingeborg Nyrud, Martha Holmes FOTO: Hans Fredrik Sunde

Alt virket klart for å ansette et studentombud ved NTNU i 2016, men grunnet stopp av alle nyansettelser i forbindelse med fusjonen, må dette vente til sommeren 2017. Studentombudet skal være en gratistjeneste der studenten får råd og bistand fra en uavhengig instans i saker som angår deres relasjon til universitetet. Dette tilbudet er uavhengig av universitetets andre råd- og veiledningstjenester. Universitetet i Oslo (UiO) var først ute med å ansette et eget studentombud i 2013, og innen 2015 hadde fem andre norske universiteter og høyskoler fått eget ombud på plass. Ulike versjoner av ordningen er utbredt internasjonalt.

– Det er viktig med et studentombud fordi dette er en jurist uavhengig av institusjonen som kan ta opp saker på studentenes vegne, eller komme med råd i saker studentene fører mot NTNU. I dag har vi ikke noe naturlig sted studentene kan henvende seg i slike saker, sier leder Jone Trovåg i Studenttinget.

Viktig med studentombud under fusjon

Norsk Studentorganisasjon (NSO) har som valgprioritering for 2017-2021 at alle norske studenter skal ha tilgang til et studentombud. Trovåg mener likevel det er svært viktig å få på plass et studentombud allerede nå, ettersom det kan oppstå problemer og misforståelser når fire regelverk fra gamle-NTNU og de tre høyskolene skal slås sammen. Studentene må forholde seg til endrede rettigheter og ny studieforskrift.

– Det er på tide at NTNU får ansatt et studentombud. Studentenes gunst skal ligge til grunn i spørsmål om man skal bruke den gamle eller den nye studieforskriften. I tillegg er praksisen veldig forskjellig på de gamle høyskolene og NTNU, sier Trovåg. I dag kommer mange til Studenttinget med juridiske spørsmål, ifølge Trovåg.

– Mange ser på oss som en naturlig instans. Vi må ganske ofte henvende oss til juristen som er

ansatt i studieavdelingen for hjelp, som dessverre ikke har tid, og ikke har dette som en del av sin stillingsbeskrivelse, sier Trovåg.

Kunngjøringsstopp stikker kjepper i hjulene

Fag- og forskningspolitisk ansvarlig Stein Olav Romslo i Studenttinget forteller at det er kunngjøringsstoppen rektor vedtok i forbindelse med fusjonen som fører til at ansettelsen av et studentombud må vente.

– Kunngjøringsstoppen går ut på at NTNU ikke kunngjør nye stillinger under fusjonsprosessen for ikke å ansette noen flere i en periode hvor ansatte flyttes på. Vi i Studenttinget mener at det ikke gjelder i dette tilfellet fordi det ikke finnes noen ledige jurister i systemet som kan flyttes inn i stillingen, sier Romslo.

På tross av kunngjøringsstoppen kan NTNU gi unntak fra reglene gjennom et eget dispensasjons-

KRITISERER NTNU: Trovåg og Romslo ved Studenttinget mener et studentombud er særlig viktig under fusjonen.

STUDENTOMBUD: Marianne Rustberggard ble Norges første studentombud i 2013.

utvalg som behandler søknader. Organisasjonsdirektør Ida Munkeby ved NTNU sier at kriteriene for å bevilge unntak er veldig høye.

– Vi kan gjøre unntak fra reglene hvis vi mener at stillingen som søkes kunngjort er kritisk viktig for primærvirksomheten ved NTNU. I dette tilfellet mener vi at studentene har andre kanaler som kan benyttes for å fremme synspunkter og rettigheter, og få hjelp om de har spørsmål om rettigheter og regelverk. Eksempelvis Studentservice og studieavdelingen.

Rektor Gunnar Bovim ved NTNU betrakter Munkebys kommentar som NTNUs offisielle uttalelse, og så ikke behov for å uttale seg ytterligere om saken.

Ikke en veiledningstjeneste

UiO ble det første universitetet med et eget studentombud i 2013. I årsrapporten til studentombudet ved UiO fra 2014 kom det fram at henvendelsene til ombudet havner innenfor to kategorier. Det kan være studenter som henvender seg med en sak som har falt igjennom systemet, eller saker der studenter av forskjellige grunner har mistet tilliten til universitetet og ønsker å kontakte en uavhengig instans. Antall henvendelser økte med 25 prosent fra 2013 til 2014, og tallet har fortsatt å stige.

– Vi har hittil tatt i mot over 400 studenter. Antall henvendelser gir dog ikke et korrekt bilde på omfang

STUDENTOMBUDET KAN:

- Undersøke UiOs saksbehandling med studentens samtykke.
- Bidra til å løse en sak på lavest mulig nivå.
- Svare på spørsmål om studenter rettigheter og plikter.
- I dag har UiO, UiT, UiS, NHH HiOA, og UiB eget studentombud.

(Kilde: Studentombudet, UiO)

og innhold i arbeidet vårt, forteller studentombud Marianne Rustberggard ved UiO.

Hun understreker at studentombudet ikke er en svartjeneste for generelle spørsmål, og at hun er svært opptatt av ikke å konkurrere med universitetets lovfestede veiledningsplikt. Hun mener ombudsordningen dekker et annet behov.

– Det er særlig i saker som ikke fanges opp i universitetets systemer eller finner sin løsning i lover og regler, at ordningen kommer godt til sin rett. Det er ikke til å komme bort fra at det kan glippe i universitetets saksbehandling, hvorpå vi kan påpeke feil og få prosesser inn på riktig spor.

Fusjonering som prøveperiode

Ifølge Jone Trovåg skulle fusjonsprosessen fungere som en prøveperiode for studentombudet der de kunne bruke fusjonsmidler innvilget av kunnskapsdepartementet for å finansiere stillingen.

– Poenget var at det skulle være en prøveperiode til å begynne med. Da ble fusjonen brukt som et argument for at det var ekstra viktig, både fra oss og administrasjonen. På den måten kunne det bli brukt snaut én million, av 85 millioner innvilget i fusjonsmidler, til stillingen som studentombud, sier han.

Konfidensielt og uformelt

Studentombudet skal påse at studenters rettigheter ivaretas, og at de får en korrekt og forsvarlig behandling i møte med universitetet. Studentombudet skal også bidra til at saker løses på lavest mulig nivå. Det gjøres etter en selvstendig vurdering fra ombudet med studentens samtykke, for å ivareta konfidensialiteten mellom student og ombud. En student kan ikke kreve at studentombudet involverer seg.

– Vi mottar et bredt spekter av henvendelser. De fleste knytter seg spesifikt til enten studier eller eksamen, andre kan handle om læringsmiljø eller personvern, forteller Rustberggard.

Ordningen bidrar ofte til at studentene får bedre tillit til universitetet.

– Det er ikke et mål å gjenopprette studenters tillit til universitetet, men noen ganger er det en konsekvens. **UD**

Gi bort dagen er en nasjonal drivkraft for frivillighet og giverglede

Gi bort dagen™

BLI MED! 29. februar 2016

Gi bort dagen kommer til NTNU, bli med og gi!

1

Du rydder i skuffer og skap, og finner ting du ikke lenger trenger.

2

Ta med det du vil gi bort på campusene Dragvoll eller Gløshaugen 29. februar fra kl. 10-14

3

Lever på våre stands, Fretex kommer så og henter.

Har du noen spørsmål? Sjekk ut facebook.com/gibortdagen

Raushet har aldri vært enklere

SAMARBEIDSPARTNERE:

FRETEX

KREFTFORENINGEN

Gi bort dagen: gibortdagen.no | facebook.com/gibortdagen
Prosjektet ble startet i 2012 av Engasjert Byrå i Trondheim

Ser til akademiske forfedre

TEKST: Frida Rystad Aune, Erland Årstøl FOTO: Hans Fredrik Sunde

NTNUs alumniordning fyller ti år i år. – Vanskelig å skape engasjement rundt slike ordninger i Norge, sier NTNU-professor.

STUDENTFOKUS: Tonje Strøm Olderskog, Sissel Myrøld, og Cecilie Liseth ved NTNU Alumni sier de i større grad enn før retter tilbudene sine mot nåværende studenter.

NTNU ALUMNI

- NTNU Alumni er en arena for systematisk kontakt mellom NTNU, arbeids- og næringsliv, FoU-institusjoner og samfunnet for øvrig.
- NTNU Alumni ble opprettet i 2006.
- NTNU har en medlemsbase på 30 000 studenter og tidligere studenter.
- Arrangerer foredrag, samlinger og fagdager for å knytte kontakt mellom NTNU og tidligere studenter, samt studenter og arbeidsliv.

(Kilde: NTNU Alumni)

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen gikk tidligere i vår ut og sa at universitetene selv bør bli flinkere på å tydeliggjøre hvordan studentene kan bruke utdanningen sin. I mange land er det tradisjon for at uteksaminerte studenter aktivt bidrar til å knytte nye studenter til arbeidslivet gjennom såkalte alumniordninger. NTNUs egen alumnisatsing lever i beste velgående, men få studenter vet om den.

Manglende nettverk i Norge

Førsteamanuensis i historie Jan Frode Hatlen ved NTNU har tidligere gått ut i Under Dusken og kritisert det han mener er en manglende satsing på å få i gang alumninettverk i Norge. Han mener det er dumt hvis studentene får et snevert bilde av hva de kan bli ved endt utdanning.

– Vi har et enormt mangfold. Det viktigste er å signalisere at studentene våre har mange ulike karrieremuligheter, sier han.

Han forteller at han for flere år siden var med på et par forsøk på å starte alumni-ordninger for både tverrfaglige kulturstudier og historie, uten at det ble noen suksess.

– Ved begge anledningene fikk vi startet opp en alumnigruppe, men det dabber veldig fort av. Folk melder seg inn, men kommer sjelden tilbake, sier Hatlen.

Lite engasjement

Problemet er ifølge Hatlen at det er vanskelig å skape noe engasjement fra alumnene sin side. Han mener de får lite igjen for å delta.

– Opplevelsen er at alumnene melder seg inn, men at de er lite deltagende. Selv får jeg eposter om arrangementer for alumnner, men jeg har aldri vært på noen av dem. Hvorfor skal jeg det, spør Hatlen.

Hatlen sammenligner den norske alumni-ordning med den amerikanske. I USA har tidligere studenter et større engasjement for universitetet. De får gjerne mye igjen for innsatsen med tanke på prestisje og nettverksmuligheter. Slike nettverksmuligheter har mindre verdi for både studenter og alumnner som styrer mot en karriere i Norge, noe Hatlen ser på som et gode.

– Norsk arbeidsliv er veldig regelstyrt. Mange av de som kommer fra miljøer på Dragvoll skal inn i offentlig sektor. Der er det veldig kontrollerte ansettelsesprosedyrer. Det handler mer om sosialt nettverk enn det folk har lyst til å vedgå, men det er ikke sånn at man er avhengig av å gi bort flest mulig visittkort for å få jobb, mener han.

Styrker stoltheten i fagene

Sissel Myrøld ved kommunikasjonsavdelingen har overordnet ansvar for NTNU Alumni. Hun forteller at etter opprettelsen av organisasjonen i 2006 har hovedprioriteringen vært kontakten med alumnene.

De to siste årene har man også vektlagt tilbud for studentene. De holder nå flere alumnikompass-arrangementer, hvor alumnner får fortelle studenter fra sin gamle studieretning om hvordan de bruker utdanningen sin i arbeidslivet.

– Slike arrangementer er utrolig identitetsbyggende. Det styrker stoltheten i fagene, og studentene kan bygge relasjoner mot arbeidslivet, forteller hun.

NTNU Alumni tilbyr også jobbskygge-dager, hvor en student får følge en alumnus på jobb.

– Det får vi veldig gode tilbakemeldinger på, men dessverre har vi ikke klart å tilby dette for så veldig mange. Vi hadde 12 studenter som jobbskyggere i fjor, sier Myrøld.

Må ikke jobbe i det offentlige

Hun forteller at det finnes mange spennende jobber der ute, men at ikke alle har fullstendig oversikt over hva man kan drive med.

– Man må relatere studiene til samfunns- og arbeidsliv tidlig i studieløpet. Enkelte fagområder har dessverre ikke hatt noen tradisjoner for det før. Nå er alle studier pålagt å tenke samfunnsrelevans, og til å gi studentene eksempler på jobbmuligheter. Der kan vi i NTNU Alumni være en fasilitator, sier Myrøld.

Hun mener at det finnes en del misforståelser

rundt karriereløpet til de som studerer humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag.

– Det er en myte at de som går på Dragvoll nærmest automatisk havner innenfor det offentlige. I tillegg er det mye morsommere enn folk tror å jobbe i det offentlige. Det eksisterer flust av arbeidsflater, både i næringslivet, offentlig sektor, organisasjoner og NGOer. Våre studenter fra alle fagområder løser daglig utfordringer som bidrar til «Kunnskap for en bedre verden», sier hun.

Viktig med forståelse

Amund Aarvelta jobber ved rådmannens stab i Trondheim, og har tidligere vært leder av Studenttinget ved NTNU. Han sier alumniordninger kan være svært behjelpelig for studenter på NTNU.

– Da jeg studerte historie tror jeg ikke jeg kjente andre alumnner fra faget enn de som tok en akademisk karrierevei og fremdeles arbeidet på instituttet, sier Aarvelta.

Han har selv holdt foredrag i regi av NTNU Alumni, og latt en student følge ham på jobb i deres jobbskygge-program. Han tror NTNU-studenter vil ha stor nytte av å komme i kontakt med tidligere studenter.

– Det er viktig å forstå at det er veldig mange ulike måter man kan bruke utdanningen og kompetansen på. Folk med samme utdanning har endt opp med å gjøre mye forskjellig. Det inspirerer, mener Aarvelta. **UD**

FOTO: Frida Rystad Aune

INGEN TRADISJON: Førsteamanuensis Jan Frode Hatlen ved Historisk institutt savner alumnitradisjon i Norge.

Hva vet studentene?

TEKST OG FOTO: Frida Rystad Aune, Erland Årstøl

Martin Haraldset
Samfunnsøkonomi

Oscar Hammerstad
Samfunnsøkonomi

Andreas Pedersen
Samfunnsøkonomi

Haakon Gjerum
Samfunnsøkonomi

Har dere hørt om NTNU Alumni?

Ja, har fått mail om alumnikompass. Hadde ikke hørt om det før vi fikk mail.

Kjenner dere noen alumnner som ikke er ansatt på universitetet?

Nei, det gjør vi ikke.

Vet dere hva dere skal bli etter endte studier?

Jobbmarkedet er veldig usikkert nå, men mange av oss har lyst til å jobbe i DNB eller Finansdepartementet.

Betty Nilsen
Drama og Teater, 3. året på bachelor

Har du hørt om NTNU Alumni?

Nei, har ikke hørt om NTNU Alumni.

Kjenner du noen alumnner som ikke er ansatt på universitetet?

Nei, men det hadde vært fint å ha et kontaktnettverk som man kan henvende seg til, i hvert fall med tanke på at jeg studerer drama og teater.

Vet du hva du skal bli etter endte studier?

Nei, ikke noe konkret.

Sit-styrevalg møtte kritikk

Uten stort oppmøte fra trondheimsstudentene ble to nye studentrepresentanter valgt til Sit-styret.

TEKST: Hilde Heggstad, Jørgen Benkholt

Forrige uke var det konsernstyrevalg til styret i Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim, der to nye representanter til styret ble valgt. Elise Landsem og Ellen Helstad ble valgt blant seks kandidater.

— Nå kommer jeg til å bruke mye tid til å sette meg inn i de sakene som engasjerer meg mest. Ellers blir det mye kursing framover, sa Landsem etter valget.

Som vararepresentanter ble Maria Honerød og Benjamin Gjermstad valgt inn. De nye representantene vil begynne i stillingene sine den 1. april.

Kritikk fra Samfundet-styret

Før valget skrev Dusken.no at det var liten interesse blant studentene for valget av styremedlemmer til milliardkonsernet. Håvard Bertelsen ved Studentersamfundet kritiserte fra talerstolen blant annet valgordningen til Velferdstinget, som organiserer valget til Samskipnaden.

— I forkant av valget ble det framstilt på Dusken.no som at det er det at studenter har det for godt som er årsaken til lite engasjement. Det mener jeg er feil, og at det heller skyldes at den jevne student ikke har stemmerett på dette, sa Bertelsen.

Han oppfordret Velferdstinget til å enten revurdere valgordningen, eller senke ambisjonene for oppmøte og engasjement fra den jevne student.

Oppfordringen ble møtt av forståelse av Velferdstinget, som i tur og orden fikk anledning til å kommentere møtet.

— Det er krise at vi ikke har et reelt valg. Det er en skandale, sa NTNU-student og VT-representant Fredrik Oterhals.

Leder Maiken Vesset Størkersen for Velferdstinget fikk siste ord, og oppfordret Samfundet til å ta kontakt med Velferdstinget.

— Jeg oppfordrer deg til å komme til oss, vi kan til og med hjelpe deg

med å fylle ut sakspapirer for å opprette sak på dette. Vi setter pris på kritikk, sa hun.

Samtidig påpekte Størkersen at det er en trend innen studentdemokratiet at studenter ikke engasjerer seg nok.

— Jeg har flere verv bak meg, og selv i tiden i linjeforening opplevde jeg at studentene engasjerte seg lite, sa Størkersen.

Kun én kandidat uten student-politisk bakgrunn

Det var kun én av kandidatene som ikke hadde bakgrunn fra studentpolitikk. Han har derimot mye erfaring fra Studentersamfundet.

Nicholas Christiansen er Samfundets PR- og presseansvarlig, og var dermed på hjemmebane da valget tok plass i Storsalen.

— Jeg tror at det er en styrke at jeg ikke har vært studentpolitiker. Jeg tror at jeg kan representere en større bredde i konsernstyret, sa Christiansen i åpningstalen sin.

Studenthelse, fusjon, og Moholt-kjellerne

Studenters psykiske helse ble trukket fram som en kampsak av samtlige kandidater. Hele en av tre studenter sliter psykisk, ifølge Studentenes helse- og trivselsundersøkelse fra 2014.

— Studenter er på mange måter i en gråson i forhold til mange andre i samfunnet. Særlig på det psykososiale spiller Sit en viktig rolle. Samskipnaden kan gjøre mye preventivt, sa kandidat Stamnes Dahl.

Alle kandidatene framhevet også at det er viktig å skape arenaer for samarbeid mellom studentene i Gjøvik, Ålesund og Trondheim, som sammen har blitt en del av nye NTNU. **UD**

FOTO: foto.samfundet.no

Lover mer politikk på Samfundet

Den nyvalgte Samfundetlederen vil bidra med mer debatt og politikk i studenthverdagen.

TEKST: Benedikt Javorovic

Gabriel Qvigstad fra Oslo gikk av med seieren etter flere timers utspørring på Studentersamfundet på onsdag. Han har tidligere vært med i UKA og er «pangsjonist» i Lørdagskomiteen på Samfundet (LØK). Han vant med 175 stemmer.

LØK er en av de arrangerende gjengene på Samfundet, og er ansvarlig for alt som skjer av konserter og underholdning på lørdagene.

— Det er uvirkelig og fantastisk, sa Qvigstad etter valget.

Politisk fokus

— For meg er Samfundet som et andre hjem, og jeg ønsker det også skal være slik for andre, sa Qvigstad under sin åpningsapell.

Han oppsummerte sin motivasjon for å stille med tre ord: Bevaring, inkludering, og Samfundsensgjensjement. I flere av sine svar la han fokus på at Samfundet bør være mer politisk.

— Det er styret som er ansiktet til Samfundets politikk utad, men jeg føler ikke det er så mye politikk

her i dag. Vi må få til mer debatt og politikk i hverdagen, sa han.

Det kom også spørsmål fra Storsalen om det hadde vært mulig for Samfundet å noen gang ikle seg en bestemt politisk profil.

— Hvis det kommer nok resolusjoner på en side av den politiske skalaen, vil Samfundet få en profil på denne siden. Jeg mener ikke dette er bra, men det er opp til Samfundet. Om det er riktig å fronte en ideologi dersom kun 100 stykker velger den fram? Ja, det mener jeg. De som møter opp kan ikke ta ansvar for at andre ikke kommer, sa Qvigstad.

Gratis kaffe i Edgar?

Qvigstad kom også med forslag om gratis kaffe i kafeen Edgar som en måte å få flere på Samfundet på dagtid.

— Det drikkes jo en del, men kanskje det bør drikkes mer kaffe? Jeg tror egentlig det hadde vært mulig med gratis kaffetilbud i Edgar, sa Qvigstad. **UD**

FOTO: foto.samfundet.no

Martin Næss ble ny UKEsjef

Dødens dal og forholdet mellom UKA og Samfundet var hete tema på valget 10. februar.

TEKST: Benedikt Javorovic

Etter mange timers utspørring og to runder med avstemming valgte storsalen til slutt en ny UKEsjef. Det ble Martin Næss, som tidligere har vært skuespiller i UKA-13 og revysjef i UKA-15.

Det var totalt fem kandidater som stilte, men etter første avstemming bare to. Allerede i første runde fikk Næss 47,7 prosent av stemmene, og til slutt endte han opp med 217 av 327 stemmer, Storsalen var solid stilt bak Næss.

— Jeg brenner for UKA, jeg elsker UKA. Jeg vil satse på å beholde både kvaliteten og bredden i UKEprogrammet, sa Næss i sin åpningsapell.

Konserter i Dødens dal var et hett tema under valget. Flere kandidater hadde gitt uttrykk for at de var villige til å kutte noen av de største konsertene der. Kandidat Ingeborg Stavdal foreslo å bruke byen mer i stedet, fordi konsertene i Dødens dal er for dyre og ikke det UKA tjener mest på. Næss gikk sterkt imot dette forslaget.

— Dødens dal er viktig for UKAs omdømme, sa han.

Et annet tema var UKAs forhold til resten av Samfundet, her var det bred enighet om at UKA absolutt er en del av Huset men at forholdet definitivt kan forbedres.

— UKA er så definitivt en gjeng på Samfundet. Jeg har selv ledet en slik UKEgjeng, hvor både tidligere gjenger og nye gjenger var med. Det er også et poeng å slutte å snakke om eksterne og interne, slik at skillet forsvinner mer og mer. Samarbeid er en god idé, sa Næss. **UD**

Gasslekkasje på Gløshaugen

Trøndelag brann- og redningstjeneste måtte forrige torsdag rykke ut til Gløshaugen etter en gasslekkasje.

Litt etter kl. 11 torsdag formiddag ble det slått full alarm ved NTNU Gløshaugen, grunnet en hydrogenlekkasje i Metallurgibygget. Vaktleder ved Trøndelag brann- og redningstjeneste, Tor Arne Malm, sier til NRK at hydrogengass er svært eksplosjonsfarlig og at den har et veldig stort eksplosjonsområde hvis den antennes.

Lekkasjen førte til at både elever og ansatte ble evakuert, i tillegg til at Høgskoleringen ble sperret for all trafikk.

Innsatsleder Roger Mogstad i Politiet uttalte at lekkasjen skjedde i forbindelse med et forsøk, og at det kan ha vært en feil på en gassflaske. Dette er imidlertid ikke sikkert før NTNU sine folk har undersøkt flasken.

Ingen personer ble skadet under hendelsen, og etter at bygget hadde blitt luftet ut fikk både studenter og ansatte komme inn igjen.

(Kilde: nrk.no)

Innholdsmarkedsføring i Inside

Studentavisen for BI-studentene Inside har som første studentavis i Norge startet med innholdsmarkedsføring, eller «CONTENT MARKETING», i sin avis. Innholdsmarkedsføring har vært tungt debattert den siste tiden. Blant annet ble VG nettopp felt i PFU for uryddig presentasjon av sitt samarbeid med Rema 1000.

— Grunnen til at vi har lansert innholdsmarkedsføring er at vi er blitt tvunget til å tenke på nye annonseformater, og måten vi skaffer oss inntekter på. Når inntektene på papir går ned, blir vi nødt til å trappe opp innsatsen på nett, sier Daniel Gauslaa, ansvarlig for innholdsmarkedsføringen i Inside.

Inside har inngått en avtale med Telenor som innebærer at telegiganten publiserer saker for å reklamere for seg selv i bladet.

— At vi nå har begynt med innholdsmarkedsføring betyr ikke nødvendigvis at dette er den rette veien å gå i framtiden, men det er godt utgangspunkt for å kunne levere et godt annonseprodukt, hevder Gauslaa.

(Kilde: Universitas)

Ny fakultetsstruktur vedtatt

Forrige uke ble ny fakultetsstruktur vedtatt i NTNU-styret. Det endelige vedtaket førte til en organisering med åtte fakulteter, som var svært likt den foreslåtte modellen M2a.

Den nye fakultetsstrukturen er satt for å gjøre NTNU til et internasjonalt fremdragende universitet, sier ledelsen ved NTNU. Tyngden ved den nye strukturen skal ligge i tekniske og naturvitenskapelige fag, samtidig som NTNU skal være et breddeuniversitet som arbeider opp mot den faglige tyngden. **UD**

European Master in Health Economics and Management

Helsesektoren trenger samfunnsvitere!

Aktiviteten i helsetjenestene vil øke med 50- 70 prosent fram til 2060. Dette stiller krav til profesjonell analyse- og ledelseskompetanse.

Har du en BA-grad innen samfunnsvitenskap og kan tenke deg en relevant jobb innen helseadministrasjon og -økonomi, søk på:

European master in health economics and management - en mastergrad utviklet av fire ledende europeiske universitet.

Søk innen 1. mars: uio.no/hem-master

UiO : Institutt for helse og samfunn
Det medisinske fakultet

NTH-RINGEN

Ditt vitnemål i gull

Produert av
GULLSMED
KARL-GÅRD

Den originale NTH - ringen for sivilingeniører og sivilarkitekter finner du hos oss. Rask levering!

DAHLSVEEN

en del av mestergull

OLAV TRYGGVASONSGT 24 • TRONDHEIM
WWW.GULLSMEDDAHLSVEEN.NO • TLF. 73 52 58 06

POSITIV: Velferdstinget-leder Maiken Størkersen håper et nytt idrettsbygg kan stå klart innen kortest mulig tid.

Behøver nytt idrettbygg snarest

Et nytt idrettssenter har lenge vært ønsket av Velferdstinget. 5000 kvadratmeter rett ved Samfundet er ledig, men Finansdepartementets reglement kan forsinke prosessen.

TEKST: **Andreas Alstad** FOTO: **Anniken Larsen**

I 2009 kjøpte Statsbygg tomten Elgesetergate 10-14. Formålet var å samle helse- og sosialfagutdanningene ved HiST under ett bygg, grunnet nærheten til St. Olavs og NTNUs helsefagutdanningse. Sommeren 2015 ble interessenter gjort oppmerksomme på at bygget var regulert for 18 000 kvadratmeter. Av disse trenger gamle HiST kun 13 000 kvadratmeter.

– Da vi ble gjort oppmerksomme på dette så vi en super mulighet, sier leder Maiken Vasset Størkersen for Velferdstinget.

Fra sofaen i kafeen Edgar ved Studentersamfundet kan man se lokalene der det om ikke lenge kan befinne seg et idrettsbygg. Men det er noen viktige detaljer som gjenstår.

— Vi ville undersøke mulighetene, og begynte å tenke på hva som skal til. Vi gikk i møte med Studenttinget og Sit, og alle partene var positive til ideen. HiST, NTNU og Statsbygg var også med, det samme var Kunnskapsdepartementet. Det er Finansdepartementet det står på nå.

Prisen er et hinder

Størkersen er positiv til et nytt idrettsbygg, men prislappen på prosjektet kan medføre at det vil ta tid før bygget står ferdig.

— Det eksisterer en kvalitetssikring som utløses hvis man går over 750 millioner på et prosjekt, og som det ser ut nå så kommer dette idrettsbygget til å overstige den prisen. Det gjør at prosessen kommer til å ta et år ekstra. Vi vil helst unngå det, siden vi kom ganske sent inn i prosjektet, fastslår Vasset Størkersen.

Denne kvalitetssikringsordningen ble innført av regjeringen i 2000. Den skal bidra til at riktige prosjekter blir finansiert og at gjennomføringen skjer på riktig måte. Kontrollen skal skje av en ekstern aktør.

— Det er mye forarbeid som ligger til grunn. Vi ser for oss at det er gunstig for alle parter å skulle ha dette prosjektet. Saken er at det er et fellesprosjekt. Hadde vi hatt to prosjekt, med to bygg, to innganger, da hadde det ikke vært noen sak. Men da hadde vi ikke hatt denne sambruken som alle er ute etter her.

Skal erstatte Sit Idrett Portalen

Selv om studentene ved tidligere HiST nå har blitt sammenslått under samme universitet som NTNU-studentene, så er ikke behovet for flere treningsbygg blant studenter noe nytt.

— Idrettsbygg har vi trengt i flere år. Det var planer om å bygge på Prinsen Kino, men kinostyret ville ikke gå ett eller to år uten overskudd. Der vil jeg si at det sto på kommunen, som eier kinoen. De kunne gått inn på eiersiden og sagt at «vi trenger ikke overskudd».

— Det valgte de ikke å gjøre, sier Størkersen.

Både Sit og Velferdstinget håper at et nytt treningssenter skal aktivisere studentene som ikke er mest fysisk aktive, og dekke behovet for gode treningsvilkår for trondheimsstudentene.

— Vi ser for oss at dette bygget kan erstatte Sit Idrett på Portalen, hvor vi kan bruke midlene som går til leie av lokalene inn i det nye prosjektet i stedet. Vi ser for oss en slags idrettshall, som det er få av nå, og treningsrom. Det er NTNUI også positive til.

Vi ser for oss en kapasitetsøkning, forklarer Størkersen.

Proessen med å komme seg ut av Portalen og inn i det nye bygget, vil det ha noen innvirkning på medlemsprisen?

— Slik som det ser ut nå ser det ut til at det ikke vil føre til noen økning, og vi er veldig bevisste på at idrettskontingenten er en viktig sak for studentene i Trondheim. Det har jo vært et kjempestort hopp i idrettskontingenten på grunn av den dyre leien hos Portalen, sier Størkersen.

Håper på et unntak

Størkersen mener at et nytt idrettsbygg vil gi større og flere muligheter for treningsglade studenter i Trondheim.

– Det betyr færre køer for å bruke apparater, flere tilbud om gruppetimer, og at vi slipper det svære presset som ligger på blant annet idrettsbygget ved Gløshaugen. I tillegg tror vi at økt aktivisering av studentene vil sørge for bedre psykisk helse.

Hva er signalene dere har fått fra Finansdepartementet?

– De er litt lunkne. Det er ikke det at ingen ønsker et idrettstilbud, men det er et sett med regler som må følges.

Selv om prosjektet krever en del arbeid, vil Størkersen og Velferdstinget fortsatt gå for at prosjektet gjennomføres uten videre utsettelse.

— Finansdepartementet ser på fra sitt perspektiv. Så blir det vår oppgave å få dem til å gjøre et unntak. **UD**

MRbloggen

Neigen an menschliche Verrichtungen

Deler du vårt ønske om å øke kunnskapen og engasjementet om menneskerettigheter i Norge?
Bidra med ditt innlegg!

Besøk:
www.mrbloggen.no

Sportsredaksjonen gir rødt kort til...

NICK POWELL

Den unge Manchester United-spilleren som for tiden er på lån hos Hull satt og spilte FIFA da Man United tapte mot danske FC Midtjylland i Europa League forrige uke. Vi vil nødig tvinge noen å se på United for tiden, men man ville heller ikke spilt Call of Duty mens vennegjengen blir drept i naborommet.

JARL MAGNUS RIIBER

Det unge kombinerttalentet presterte nylig å gå feil da han kom alene inn på oppløpet. Har tidligere gjort seg bemerket for å bli disket fra en pallplass ved å glemme å gå med tidtakerbrikke. Si hva du vil om Northug, men han glemte aldri fotlenka si.

ADAM JOHNSON

Sunderland-spiller Adam Johnson ble nylig sparket av klubben etter at han innrømmet seksuell kontakt med en 15-åring. Av alle så burde en fotballspiller vite at det må være gress på banen før man spiller.

Appen *Picterus* skal redde liv

Gulsott tar årlig 100 000 liv. Norskutviklet app tar opp kampen mot sykdommen.

TEKST: Anna Sjølset Vidarsdottir FOTO: Lina Aspen / Picterus

LIKHEIT: Appen Picterus kan løse problemer i både vestlige og ikke-vestlige land. Ikke alle barn er født i Wifi-soner, og appen vil virke uten internett-tilgang.

GULSOTT

- Rammer årlig mellom 60-80% av alle nyfødte i Norge.
- Gjør barnets hud, øyne og slimhinner gule, men er vanligvis en ufarlig tilstand.
- Er samtidig årsaken til 65 000 hjerneskader og over 100 000 dødsfall årlig. 75% av disse forekommer i Afrika sør for Sahara og Sør-Asia.
- Kan enkelt behandles av sollys i riktige doser. Problemet er at dagens diagnostiseringsverktøy koster rundt 10 000 dollar, et problem i fattige områder.

(Kilder: foa.org og Store medisinske leksikon)

Årlig dreper gulsott over 100 000 spedbarn og er årsaken til at rundt 65 000 barn vokser opp med permanente hjerneskader. Å behandle sykdommen er egentlig strålende enkelt: Sollys eller kunstig lys i riktig mengde. Problemet er at utstyret som brukes i diagnostiseringen av sykdommen er så dyrt at det ikke eksisterer i verdens fattigste områder. Tre av fire dødsfall og de mest alvorlige skadene som kommer av gulsott forekommer i Afrika sør for Sahara og i Sør-Asia. Selskapet som kan være en del av løsningen på dette globale helseproblemet er en liten norsk bedrift i oppstartsfasen: Picterus.

Så hva er løsningen til trondheimsselskapet Picterus? Du kan få et lite hint: Hva er det så og si *alle* har i 2016? Til og med flyktninger og mennesker som lever i slum og ruiner? Smarttelefonen, vel.

Fargekalibrering, algoritmer, og hudsimulering
Enkel. Pålitelig. Rimelig. Tre ord Anders Aune bruker når han blir bedt om å oppsummere appen.

Han er barnelegen som fikk idéen Picterus bygger på. Ved et sykehus i Tanzania fikk Aune innblikk i hvor få tilfeller av gulsott som ble utredet. Årsakene virket å være manglende eller dårlig vedlikeholdt diagnostiseringsverktøy, og det faktum at foreldre selv måtte betale for blodprøven. Bekymring over dårlige rutiner og manglende utstyr ble fulgt av overraskelse da han så hvor mange tanzaniere som hadde smarttelefoner. Et lys gikk opp for ham. Ville man kunne kombinere diagnostikk av gulsott med mobilbruk? Fire år etter har idé blitt produkt.

Gulsott skyldes spedbarns reduserte evne til å skille ut bilirubin, det samme avfallsstoffet som gjør blåmerker gule. Picterus utnytter at bilirubin har en unik bølgelengde. Dette kan kameraet på smarttelefoner registrere i samarbeid med et spesielt kalibreringskort. Farlig høyt bilirubinnivå tenner et rødt lys i appen, og i motsatt tilfelle, et grønt.

— Man tar et fargekalibreringskort og legger det på magen til barnet. Så tar man bilde av kortet slik at noe hud skinner gjennom.

— Kameraet vil plukke opp de ulike fargene på kortet og kalibrere hudfargene i bildet slik at lyset i rommet ikke påvirker resultatet, forklarer markeds- og økonomiansvarlig Maren Boger i Picterus.

Algoritmene i appen vil så sammenligne den målte hudfargen med hudsimuleringer for å avgjøre om barnet har behandlingskrevende gulsott eller ikke. Kortet, forteller Boger, håper de å selge ved sykehus eller på apoteker.

Reduserer stress og sparer penger

Samtidig som gulsott kan resultere i død eller hjerneskader som cerebral parese i lavinntektsland, er situasjonen i Norge en ganske annen.

— Vi i Norge er heldige med å ha et velfungerende og godt utbygd helsevesen som gjør at faren for skade eller dødsfall grunnet gulsott er liten. Mange barn avgir gulsottprøver som er litt høye uten at de krever behandling. For mødre som blir bedt om å komme tilbake til sykehuset, kan appen redusere belastningen det er å kjøre med en tre dager gammel baby fra for eksempel Frøya.

I tilfeller som det Aune beskriver, kan appen redusere stress og bekymring blant nybakte foreldre. I tillegg kan den spare penger for sykehusene ved å redusere antall unødvendige henvendelser og innleggelser. Picterus vil at appen skal koste det samme som en vanlig legetime, altså rundt 300 kr.

FARLIG GUL?: Det er vanlig å presse et plastkort mot babyens hud for å sjekke den for gulsott, men fargesammenligning med det blotte øye er unøyaktig.

FOTO: Jonas Håse Rygh

ARBEIDSOM: Maren Boger sjonglerer jobben i Picterus med masterskriving i industriell økonomi.

Det høres kanskje dyrt ut? Picterus påpeker at dagens diagnostiseringsutstyr koster 10 000 dollar, og at de sannsynligvis vil starte å selge appen til sykehus, for så å gjøre appen tilgjengelig for offentligheten.

— For øyeblikket kaster vi ut snører i mange retninger for å styrke innsikten om hvem som er villig til å kjøpe produktet og hvilke distribusjonsmuligheter vi skal gå for, sier Boger.

Ikke så enkelt likevel

Picterus har i det siste fått mye oppmerksomhet. De har mottatt priser og stipend fra Dnb, Innovasjon Norge og NTNU Discovery, som til sammen utgjør over to millioner kroner. Samtidig har de en lang vei å gå før appen er på markedet. Den kliniske sertifiseringen vil koste fire millioner kroner, og er selskapets største utfordring.

I begynnelsen av mars deltar de på festivalen Technoport i Trondheim. De håper at møtet mellom investorer, entrepenører og forretningsfolk vil skape blest om produktet som tiltaler både hjertet og hodet.

— Vi kan tilby et godt produkt til en lav pris. Det er det vi må få fram i arbeidet med å overbevise både helsepersonell og myndigheter til å gå god for appen, sier Aune.

— Bærekraftig

Han er opptatt av bærekraftighet. Det er viktig å ikke skape et avhengighetsforhold der i-land gir økonomisk og medisinsk bistand mens u-land tar imot. Boger trekker også frem viktigheten av samarbeid.

— Picterus er i dialog med sykehus i Nepal og Tanzania. Vi arbeider med forskere som har studert gulsott i u-land over lengre tid, og har sendt designere til blant annet Uganda for å gjøre markedsanalyser, sier hun.

Utvikler og daglig leder Gunnar Vartdal i Picterus har også vært på konferanser i Singapore og Malaysia, hvor flere er interesserte i å benytte appen som supplement til allerede eksisterende diagnostiseringsverktøy.

— Vi kunne sagt at vi dropper den kliniske sertifiseringen, og gått for å få dette produktet ut til fattige land i verden så raskt som mulig. Men er det greit å distribuere en app vi ikke ville fått godkjent i Norge, i et annet land? Vi må ha en standard som gjør at vi behandler alle likt, sier Aune. **UD**

STUDENTJODEL

Hvor mye skulle du hatt i timen for å selge sex?	4
Over tusen	0
Jeg kommer etter 1min, så det hjelper ikke med timesbetalt.	26
Ingen vil jo ha sex med meg gratis en gang, så kunne hvertfall ikke tatt betalt for det	96
Den prisen der tilbud møter etterspørsel	4
10000. Hilsen jente.	-5
Hvor bor du jente?	-5
Mange som har tenkt på prostitusjons yrket her ser jeg	0
50 kroner og en BigMac	5

Velg belg!

2013 var FNs internasjonale år for quinoa. I år er det belgfruktene som står for tur. Herregud, nå får de nevrotiske «foodiene» som dukker opp i instagramfeeden min enda mer vann på mølla, tenker du kanskje?

TEKST OG FOTO: **Henriette Sandberg**

Hvert år presenterer FNs generalforsamling en sak som skal belyses i året som kommer. Verdens befolkning skal opplyses og blir oppfordret til å ta grep. 2016 er året der FN har satt belgfrukten på agendaen. Det skal bidra til å løse både matmangel og helse- og miljøproblem. Kan virkelig linser, bønner og erter gjøre alt dette? Bli med inn i erteblomstfamiliens magiske verden!

Problemløser

Assisterende generalsekretær Rune Arctander i FN-sambandet i Norge mener belgfrukt kan hjelpe verden i tiden framover, og at det er en viktig sak. Det var Tyrkia og Pakistan som sammen foreslo at FN burde markere et belgfruktår, forteller Arctander.

– FN legger sterk vekt på bærekraftig utvikling. Det bidrar man til ved både dyrking og spising av bærekraftige råvarer, og klima- og miljøvennlig jordbruk og handel, sier han.

Ifølge FN er belgfrukt et ypperlig eksempel på planter som passer inn i en slik bærekraftig utvikling. Det er en supermat med høyt næringsinnhold, og er bærekraftig i dyrking. Frukten kan tørkes, oppbevares og selges på en forsvarlig måte. Samtidig er det en god proteinerstat, og billig for lommeboka.

– Belgfrukter er en av flere viktige og sentrale matvarer som FN har hatt egne år for. Både quinoa, potet og ris har også blitt fremmet gjennom egne FN-år, og minner oss om at matsikkerhet er grunnleggende for alt liv, forteller Arctander.

– Ypperlig

Når jorden er utpint for næringsstoffer legges den brakk, men belgfrukter kan øke næringsinnholdet i jorden og hindre at det blir brukt for mye kjemisk gjødsling.

– Belgfrukter er ypperlig for bærekraftig miljøvennlig jordbruk. Plantene fikserer mye nitrogen i jorda, som er bra for jordsmonnet, og de trenger lite eller ingen kjemisk gjødsling, sier han.

Frøene tiltrekker seg også et mangfold av dyr og insekter, og krever samtidig lite vann og lite spesialtilpassing for å dyrkes.

– Det er et enormt genetisk mangfold innen erteblomstfamilien, som gjør at det er lettere å tilpasse plantene til klimaendringene som kommer. I tillegg er det planter som nesten ikke bidrar til utslipp av klimagasser, sier Arctander.

– Kunne vært flinkere

Framtiden i våre hender er opptatt av å redusere kjøttforbruket i Norge. Leder Guro Holte Igesund i studentlaget i Trondheim mener at det fortsatt er forbedringspotensial hos de fleste nordmenn:

– Jeg synes nordmenn spiser for mye kjøtt. Med klimautfordringene vi står overfor er mat, sammen med transport og energi til oppvarming, en versting på utslipp. Derfor ser vi at vi kan påvirke utslippene i stor grad gjennom kostholdet, sier hun.

Kampanjer som kjøttfri mandag og FN-årene har en fin symbolsk verdi synes Igesund, men hun tror det er lett å nedvurdere den faktiske betydningen det har.

– Vi er nok mange som kunne vært flinkere til å feire belgfruktenes år, for det er en mulighet til å gi våre prosjekter legitimitet gjennom å vise at dette er noe som satses på, og ønskes, fra en sentral organisasjon. Det er noe det er enighet om at det er bra å jobbe for. Man bør ta de ressursene som ligger i FN og gjøre at FN-året får den betydningen det har potensial til å romme, sier hun. **UD**

VISSTE DU AT...

• Belgfrukter forebygger diabetes, kreft og overvekt?

• Belgfrukter sørger for mindre CO₂-utslipp? Grunnet det høye proteininnholdet er de et godt alternativ til kjøtt.

• Belgfrukter bidrar til mindre bruk av vann i jordbruket sammenlignet med kylling og kjøtt, men også korn og grønnsaker?

• Det å dyrke én kilo linser krever 50 l vann, kontra 13000 l for 1 kg biff?

• Belgfrukter ikke inneholder kolesterol og er fettfattige?

• Belgfrukter er rike på jern, kalsium, sink, fosfor, og magnesium?

(Kilder: foa.org og Store medisinske leksikon)

Belgfrukter elsker krydder

Å lage mat med belgfrukter er absolutt ikke vanskelig. Det handler bare om å tilsette smak.

TEKST: **Henriette Sandberg** FOTO: **Linea Bancel, Henriette Sandberg**

NATURLIG: Per velger belg. Fruktene kan serveres varme som kalde, og kan gjerne tilsettes en balanse mellom sure og søte smaker som sitron, eple, honning og sukker.

Linser, kikerter, bønner, alfalfaspirer, og andre belgfrukter har vært med oss i lang tid. 6000 år før vår tidsregning høstet mennesker belgfrukter og spredte dem til alle verdens hjørner. Hvordan sette sammen belgfrukter og andre ingredienser til innbydende måltider? Under Dusken har snakket med kokk, forfatter og restauranteier Per Viderup om belgfrukter.

Alle matvarer har sine gode og dårlige sider – det handler om å bruke råvaren riktig. Når man bruker belgfrukter i matlaging er det én ting Viderup mener er spesielt viktig.

– Krydre nok! Dette er helt essensielt for å få en fin rett. Belgfrukter elsker krydder og smak! En annen ting som også er viktig er å koke tørket belgfrukt lenge nok. Ukokt belgfrukt er ikke noe særlig. Ellers er det bare å glede seg over at de finnes, sier han.

Ukokte belgfrukter må stå i bløtt over natten og deretter kokes i minimum 40 minutter, men med natron i vannet vil de koke raskere. For å gi dem mer smak kan man ha sitron, laurbærblader, pepperkorn eller hvitløkfedd i vannet man koker den i.

Smaker godt og varer lenge

Viderups belgfruktfavoritt er uridbønner. Dette er små, svarte bønner stappfulle av vitaminer og mineraler.

De har en søt, rund smak. Stuinger og gryter med belgfrukter faller også Viderup i smak. Godt krydder, og med pikant saus. For mange er det gøy å spise sunt og naturlig. Det gir en god følelse. Likevel spiser mange for mye halvfabrikat mener Viderup.

– Det blir en manipulert opplevelse. En bør helst ikke spise halvfabrikat hver dag, det meste bør komme fra moder jord. Sunne og naturlige råvarer, sier han.

Tørkede belgfrukter som ligger tørt kan holde i hundre år, sier Viderup og ler.

– Når belgfrukter får tilsatt fuktighet begynner de å spire. De er jo i utgangspunktet erteblomster. Små energibomber, sier han. **UD**

Behandlede belgfrukter kan holde fire til fem dager eller lenger i kjøleskapet om man kjøler dem raskt ned, rett etter matlaging. Ved 20 til 30 grader vokser bakterier hurtig. Om du har mye krydder i matretten vil det ta enda lengre tid før bakteriene vokser og muggsoppen kommer. Krydder i mat gjør at de svært reaktive alfa-keto-karboksytsyregruppene hindrer framvekst av bakterier. De fungerer som et konserveringsmiddel. *(Kilde: forskningsradet.no)*

Pers kikertgryte (2-3 personer)

- 4 ss currypaste
- ½ bunt koriander
- ½ sitron
- 1 boks hermetiske tomater (tomatsaus)
- 1 boks kokosmelk
- 2 bokser kikerter
- 3 gulrøtter (for å få i seg mer grønnsaker, tilsett gjerne noe annet i tillegg)
- 2 løk
- 2 ss sukker
- Oliveneolje til steking

Fra Per Viderups kokebok *Belg selv*

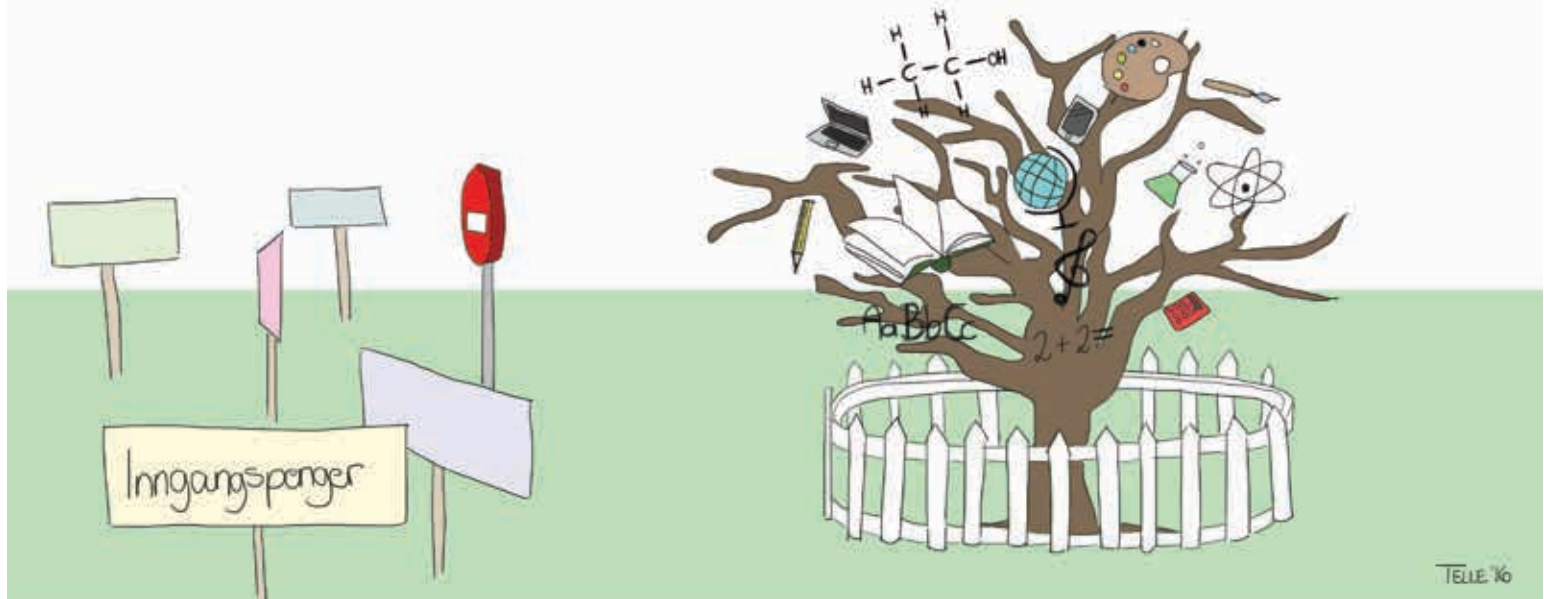
- 1: Surr løk, gulrøtter og to sitronskiver i olivenolje i en medium varm panne.
- 2: Tilsett deretter curry paste, og la det stå en liten stund. Denne blandingen skal ikke stekes.
- 3: Tilsett kikerter. Om du har kjøpt dem ferdigkokt er det bare å skylle dem og hive dem i pannen. Ukokte kikerter må ligge i bløtt over natten. Deretter skylles de og kokes i ferskt vann i en time.
- 4: Når kikertene har ligget i pannen en liten stund kan du tilsette tomat-saus og kokosmelk. Disse to er en fin kombinasjon.
- 5: La det putre i 4-5 minutter til blandingen har kokt seg litt tykk. Dryss over hakket koriander før servering

Følg med på Dusken.no i løpet av året for flere lettvinde oppskrifter med belgfrukt.

Kunnskap som fellesgode

Når grådige akademiske forlag krever betaling for tilgang til artikler, gjør de tanker til handelsvarer og begrenser adgangen til kunnskap.

ILLUSTRASJON: Trude Telle

DEBATT

Øyvind Eikrem og Tor G. Syvertsen
Sør-Trøndelag Piratparti

Elsevier og mange andre akademiske forlag forlanger at forskere skal arbeide gratis med å skrive og kvalitetssikre artikler i deres tidsskrifter. Etterpå er de frekke nok til å kreve skyhøy betaling for abonnement på de samme tidsskriftene. Myndighetene i Norge og andre land pålegger universitetene å publisere i nettopp disse tidsskriftene «tellekant-systemet», og slik driver staten en dobbelt-subsidiering av forlagenes profitt. Det betales for forskning og artikkelsskriving, og deretter betales det for at forskerne skal få tilgang til sine egne artikler. Elsevier hadde i 2013 en profitt på £826 millioner av en omsetning på £2,126 milliarder, det vil si en profittmargin på 39 prosent.

Alexandra Elbakyan er en kazakhstansk forsker som har funnet en enkel løsning på problemet: Hun har laget Science Hub, et nettsted som omgir betalingsmurene til grådige akademiske forlag og har samlet de fleste artikler som har blitt publisert, og gjort dem tilgjengelig for hele verden - helt gratis! Nettstedet Bigthink.com har kalt henne “the Robin Hood of Science”.

Med Science Hub legger Alexandra Elbakyan nye premisser for tilgang til kunnskap i form av vitenskapelige artikler. Nettstedet framskaffer vitenskapelige artikler uten hensyn til betaling eller andre irrelevante krav. Det eneste som kreves er at man er kunnskapstørst og vet hva man søker.

Elbakyan forteller at bakgrunnen for at hun utviklet denne løsningen var hennes erfaring med

hvordan universitetsstudenter i fattige land var tvunget til å piratkopiere artikler ved bruk av sine nettverk. Hun hevder at Science Hub bygger på prinsippene for delingsøkonomi og at resultatet blir både bedre vitenskap og en bedre verden.

Akademiske tidsskrift har i senere år blitt «big business», og det er profitt som styrer virksomheten uten hensyn til kvalitet. Tanker og kunnskap har blitt gjort til markedsvarer, og derfor har adgangen blitt begrenset, og prisen har gått i været. Dessuten publiseres det over en lav sko fordi det gir «publikasjonspoeng» og dermed skattepenger til universitetene. Brian D. Earp har diskutert dette problemet i «The Unbearable Asymmetry of Bullshit». Den eneste muligheten for å skille skitt og kanel er å lese alt sammen, og millioner av vitenskapelige årsverk går tapt på å studere svada. Vannevar Bush påpekte dette allerede for 70 år siden: «Publication has been extended far beyond our present ability to make real use of the record».

Selv ledende internasjonale universiteter, som Harvard og Cornell, har sagt opp abonnementer grunnet de høye prisene. Studenter og forskere i fattige land kan bare drømme om å skaffe seg lovlig adgang til sårt tiltrengt viten fra akademiske tidsskrifter. Elsevier har selv sagt ikke forholdt seg passive til utviklingen av Science Hub. De har forsøkt å stoppe nettstedet, og opprettet et erstatningssøksmål i milliardklassen i amerikanske domstoler. Dette søksmålet vil Elsevier etter alt å dømme vinne, ettersom det amerikanske rettsvesen alltid lar profitt gå foran rettferdighet.

Den saksøkte Elbakyan legger ikke opp til et rettferdig forsvar, hvor tolkning av lovens bokstav er det sentrale. Hun skuer heller til de moralske og sam-

funnsmessige følgene av det eksisterende systemet: Elsevier har skapt et system hvor de som utgir tjener store summer på å publisere kunnskap som andre har skapt. Selv har ikke forlaget skrevet ett ord av det de utgir, men de har skapt et system hvor andre står i kø for å gi ut artikler så forlaget kan tjene mer penger. Hvorfor? Motivet for at forskere vil gi ut hos Elsevier er prestisjen mange av tidsskriftene har, og at slike utgivelser er nødvendige for å gjøre karriere på universitetet. Utgivelser i dyre tidsskrifter fra et anerkjent forlag er stempel som stjernegriss for en forsker.

På tross av søksmål, lever fortsatt Science Hub, på samme måte som Wikileaks, i beste velgående. Science Hubs visjon er en kunnskapsøkologi hvor alle kan ta del i kunnskapen, hvor det ikke finnes copyright-begrensinger og alt utgis under open access. I en slik verden vil det være ikke lett å tjene seg rik bare på å videreformidle det andre har skapt, og det har nok Elsevier forstått.

I «The Historical Origins of Open Science» beskriver Paul A. David hvordan åpen vitenskap ble etablert som en norm for den vitenskapelige revolusjon, hvor rask spredning av ny kunnskap ble vitalt for vitenskapelig og teknisk framgang på de fleste områder. Kunnskap blir ikke fruktbar med mindre den er et fellesgode som er fritt tilgjengelig for alle som kan og vil utnytte den. Tanker har aldri vært handelsvarer, og kan heller ikke være det hvis menneskeheten skal ha noen framtid som er verdt å trakte etter.

H.G. Wells sa det slik for 80 år siden: «Menneskets historie er et kapplop mellom utdanning og katastrofe» (vår oversettelse). Kunnskap for profitt ender i katastrofe!

ILLUSTRASJON: Inger Stenola Krøft

Alle skal føle tilhørighet på Samfundet

Gløshaugen har en historisk tilknytning, men Huset rekrutterer stadig bredere.

DEBATT

Iben Aanonsen og Tale Bærland
Nåværende og tidligere leder av Markedsføringsgjengen ved Studentersamfundet

I lederspalten i Under Dusken #2 skrev Martin Gundersen at Studentersamfundet må rekruttere bredere enn Dragvoll og Gløshaugen, eller Gløsvoll som campusene ble kalt. Det er synd at Gundersen ikke viser mer interesse for arbeidet som blir gjort for å øke antall medlemmer og frivillige fra andre campus. Dette er et arbeid som Markedsføringsgjengen ved Samfundet jobber med, og det har vi gjort lenge.

Vi tror at alle som oppholder seg på Samfundet er klare over at enkelte campus har en større tilhørighet til Huset, og at det må jobbes for at alle byens studenter skal føle den samme tilhørigheten. Gløshaugen har en historisk tilknytning til Samfundet som ingen andre har, og dermed en automatisk tilhørighet til det Runde Røde nederst i bakken. Denne tilknytningen har ikke andre campus i byen, og derfor må vi, som Gundersen påpeker, gå aktivt inn for å rekruttere studenter fra disse campusene. Det gjør vi.

Er ikke det å stå på stand på alle campus å aktivt rekruttere? Snakke i forelesninger? Henge opp plakater? Samfundet er synlig på campus Kalvskinnnet, Rotvoll, HHIT, Øya, DMMH, BI, og Campus Kristiania. Vi har også vært i samtaler med fadderopplegget Quak, men under fadderukene i august 2015 valgte de selv ikke å ha samme type arrangement som Gløshaugen og Dragvoll har på Samfundet. Her må man felles tenke på andre måter å gi studenter et godt førsteinntrykk av Huset.

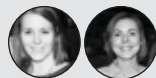
Markedsføringsgjengen på Samfundet utfører hvert år en markedsundersøkelse hvor et representativt utvalg av byens studenter blant annet svarer på om de er medlem, om de bruker Samfundet aktivt, og om de er frivillige. Rundt 700 studenter fordelt på alle campus svarer på undersøkelsen hvert år, og forteller oss hva vi kan bli bedre på. Vi utfører også fokusgrupper hvor vi intervjuer en gruppe studenter fra ulike campus om hvorfor de velger eller ikke velger å oppholde seg på Samfundet. Vi undersøker hva som må til for at vi skal nå ut til alle campus og om de føler de seg inkludert eller ikke. Dette er informasjon vi tar til oss. Vi jobber med å inkludere alle, og det skal vi fortsette med, fordi vi vet selv at vi ikke er i mål enda.

Å få studenter fra alle campus til å føle seg inkludert tar tid, men det er som sagt noe vi jobber med. Huset er åpent for alle byens studenter og vi har virkelig ikke lyst til at noen ikke skal føle seg velkommen her. Heldigvis ser vi hvert år en økning i antall medlemmer fra andre campus enn Gløsvoll, det samme gjelder for de som søker om å jobbe som frivillige. Det er dumt at det virker som Gundersen ikke tror vi har gjort noe siden Øyvind Bentås ble spurt ut i Storsalen for ett år siden. Kanskje han ikke tror at vi gjorde noe før dette heller. Det gjorde vi, og gradvis ser vi positive resultater.

Flere og flere studenter over hele byen føler seg inkludert på Samfundet. Flere og flere er på Samfundet gjennom semesteret. Flere og flere søker seg til frivillige verv, og derfor må vi også dessverre si nei til flere og flere. Om de er fra Oslo, Akershus, eller Finnmark er ikke noe vi har statistikk på, men trenger vi egentlig det? Målet vårt er at studenter fra alle campus i Trondheim skal føle tilhørighet til Studentersamfundet. Uansett hvor de er fra i Norge så er de studenter i Trondheim, og det er det vi bryr oss om.

Sit - din trygge storesøster

Kjellerne er for mange symbolet på frivillighet. Derfor er det viktig for oss at linjeforeningene også i framtiden har arrangementslokaler.

Ellen Helstad og Elise Landsem
Styrerepresentanter i konsernstyret til Sit

Du har garantert hørt om Sit. Du vet trolig at det er en studentsamskipnad, og at trening, bolig, helse, og kantine er ting Sit styrer med. Men vet du hva det betyr for deg at det sitter fire studenter i konsernstyret? Mandag den 15. februar ble vi valgt inn i konsernstyret til Studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund, og Trondheim, eller forkortet som Sit. Som følge av fusjonen av NTNU og høyskolene i Sør-Trøndelag, Gjøvik, og Ålesund er altså samskipnaden blitt større, men den fungerer jo i bunn og grunn som før. Som studentvalgte representanter har vi en unik innsikt i hva det innebærer å være student. Dette tar vi med oss når viktige avgjørelser tas i styret. Så hvis du vil ha konklusjonen av dette leserinnlegget allerede nå: Konsernstyret tar viktige avgjørelser for deg, og studentene i styret sitter med flertallet.

For mange er kjellerne på Moholt selve symbolet på frivillighet i Trondheim. Det er her studietiden sparkes i gang for fullt, nye vennskap stiftes og gode minner skapes. Derfor er det trist uansett hvordan man vrir og vender på det at Sit var nødt til å stenge. Som studenter i konsernstyret er det viktig for oss å ta med oss de sakene som studentene bryr seg om, og dette er definitivt en av dem. Kjellerne er også underlagt lover og reguleringer, og det må derfor gjøres mer eller mindre omfattende forbedringer på kjellerne før de kan tas i bruk igjen. Uansett hva utfallet blir, så er det viktig for oss at linjeforeningene har et sted hvor de kan arrangere minst like gode fadderuker som de har gjort i mange år når de nye studentene gjør sitt inntog i august.

Gjøvik og Ålesund er nå også en del av Sit, og det kan være vanskelig for studenter ved disse institusjonene å få det samme forholdet til samskipnaden som studentene i Trondheim har. Vårt mål er at Sit skal være den trygge storesøsteren som hjelper deg med store og små ting, uavhengig av by og institusjon. Det viktigste for at alle studenter skal føle eierskap til sin samskipnad er muligheten til å engasjere seg og å aktivt påvirke den. Vi oppfordrer deg til å gjøre nettopp dette. Ønsker du noe spesielt i kiosken eller kantina? Bruk tilbakemeldingsboksen på Sits hjemmeside, eller ta steget videre og bli med i brukerutvalget. Samskipnaden har fra opprinnelsen av vært av og for studenter, og er fylt av flotte mennesker som vil gjøre din hverdag som student bedre.

Et uengasjerende demokrati

Der Studentersamfundet jobber for å øke interessen for egne valg skylder Velferdstinget på studentene. Det er tåpelig.

DEBATT

Øyvind Bentås og Håvard Bertelsen

Leder og temaansvarlig i Styret ved Studentersamfundet i Trondhjem

Mandag 15. februar så vi Velferdstingets valg til Sits konsernstyre i Storsalen på Samfundet. Om du ikke var der, kan du trøste deg med at du ikke gikk glipp av så mye. Høydepunktet var da to av tre kandidater til varastillingene trakk seg da de innså at de allerede hadde mer spennende verv. Ettter et par minutter med panisk oppfordring om å stille til valg tok noen ansvar, og stilte etter gruppepress.

Lederen for Velferdstinget forklarte den labre valginteressen med at studentene har det for godt og er uengasjerte. Dette er et upresist utsagn. Det er ikke studentene som er uengasjerte, det er studentpolitikken som er uengasjerende.

I Storsalen forrige mandag satt det en liten gruppe mennesker (Velferdstinget), som er valgt av en liten gruppe mennesker (de folkevalgte studentorganene),

som videre er valgt av en liten andel studenter (12,9 prosent oppslutning for Studenttinget). Henger du med? Disse skulle igjen velge to representanter til Sits konsernstyre. Ingen vanlige studenter hadde stemmerett ved dette valget, og i tillegg valgte man å prioritere spørsmål fra Velferdstinget over spørsmål fra de få andre i salen. Med en slik valgordning kunne man like gjerne låst seg inne på et rom på Gløshaugen. Formålet med å holde valget i Studentersamfundet var nok å skape engasjement, men engasjementet kommer nå i form av kritikk.

Det er en fallitterklæring fra en ledende studentpolitiker å hevde at engasjementet ikke er ens eget ansvar. Hvis studentdemokratiet spiller en så stor rolle som noen hevder at det gjør, må man også klare å vise det til de titusenvis av studentene som tydeligvis «har det for godt» og er «uengasjerte». Dette inkluderer god informasjon om hva man faktisk driver med og hvorfor slike valg eventuelt er viktige.

Det ønsker vi dem lykke til med, for det er vanskelig å skape interesse for et valg der nesten ingen har stemmerett. Et steg i riktig retning kan være å revurdere valgordningen, for eksempel ved

å slutte med indirekte-indirekte-valg. Alternativet må være å revurdere ambisjonen om stor interesse for valget, dersom denne ambisjonen i det hele tatt finnes. Velferdstinget er ikke alene om utfordringer knyttet til valgoppslutning. I Studentersamfundet har vi også en lang vei å gå. Noen hevder at valgene i Samfundet fungerer dårlig, fordi andelen medlemmer som stemmer er veldig lav i forhold til medlemstall. Studentersamfundet har valgt å prøve å skape mer engasjement, framfor å legge skylden på andre enn seg selv.

Det er ikke studentene i Trondheim det er et problem med, det er måten studentdemokratiet er organisert på, og fra et utenfra-perspektiv ser det tåpelig ut. Det holder ikke å skyldte på «synlighetsproblemer», vanskelige nettsider, eller dårlige holdninger hos andre. Om Velferdstinget (og andre) ønsker å beholde ting slik som de er skal de få lov til det, men da kan de ikke forvente at folk gidder å delta på valgene deres. Det er uengasjerende, kjedelig, og ikke minst respektløst overfor pengene våre som de skal forvalte.

Innleggsforfatterene skriver på egne vegne.

Et demokrati krever engasjement

Jeg kan hjelpe hvem som helst å skrive en sak til Velferdstinget, om de ønsker det.

DEBATT

Maiken Vasset Størkersen

Leder av Velferdstinget

I denne utgaven av Under Dusken kommer Øyvind Bentås og Håvard Bertelsen med kritikk av Velferdstingets oppbygging og vår valgmetode. Denne kritikken ønsker vi å svare på, da vi etterspurte engasjement om dette på vårt valgmøte.

At engasjementet nå kommer som kritikk er bare sunt, men da må det være berettiget kritikk. Man kan ikke kaste ut at Velferdstinget ikke har forsøkt å engasjere og opplyse, for det har vi. Når man benytter seg av alle kanaler man har, både sine egne og Sits kanaler, må det være lov å stille spørsmål ved studenters engasjement i velferdspolitiske saker. Vi forsøker å skape engasjement, men som det kommer fram i Bentås og Bertelsens innlegg: Det hersker en holdning til studentpolitikken som gjør arbeidet ekstra vanskelig.

Jeg har påstått at studentene er for uengasjerte for studentpolitikk. Jeg påstod samtidig at dette ikke er sant kun for studentene, men at det er en trend i samfunnet generelt. Bare se på valgoppslutningen ved forrige kommune- og fylkestingsvalg.

Hvis det ikke er engasjerende hvorvidt man skal ha kjellere eller hvor mye økonomisk støtte studentmedia skal ha, da syns jeg at kritikken mot studentene er helt legitim. Når vi ser på våre tidligere saker er det ingen tvil om at det er mest engasjement rundt saker studenter er uenige i. Dette betyr ikke at studenter ikke engasjerer seg i andre deler av studentfrivilligheten.

Det er synd at det var øyeblikket da to av tre kandidater ble gjort oppmerksom på at de måtte trekke seg fra verv hvor de selv følte de kunne gjøre mer betydningsfullt arbeid som ble opplevd som høydepunktet under mandagens valgmøte, og ikke det at det faktisk ble valgt to nye representanter til konsernstyret i Sit.

Alle som sitter i Velferdstinget er vanlige studenter. Velferdstingets representanter er valgt til dette organet fordi de er over gjennomsnittet interessert i velferdsaker, og det fratar dem ikke retten til å bli definert som det de er: studenter. Det gir dem rett til å få sine spørsmål prioritert under valgmøtet. Det er de som skal stemme, og da er det viktigere at de spørsmålene de selv trenger svar på blir stilt.

At det er en liten andel av studentmassen som stemmer ved valg jobbes med, og jeg ser ikke at enda et valg vil øke engasjementet. Hvis allmenn stemmerett er valgordningen studentene i Gjøvik, Ålesund og Trondheim ønsker seg håper jeg det løftes om en sak til Velferdstinget. Vi kan hjelpe dere med å skrive et sakspapir. Hvem som helst kan skrive sak til oss. Konstruktiv kritikk er bra, det er slik vi blir bedre, men da er det mer produktivt at man gjør noe med det. Dog vil jeg si at det ikke er respektløst overfor pengene vi forvalter å forvente at det er en interesse for hva de brukes på.

SAMFUNDETLEDER

Leder Øyvind Arend Hallvig Bentås for Studentersamfundet i Trondhjem

ILLUSTRASJON: Nora Birgitte Johansen

Velkommen som påtroppende leder for Samfundet, Gabriel

Du skal de neste månedene forhåpentligvis lære av tidligere feil, og bli en enda bedre leder enn meg og mine forgjengere. Du har sagt at du ikke skal endre Samfundet. 17. mai 2017 kommer huset fortsatt til å stå der det har stått, og ting kommer stort sett til å være som før.

Akkurat det er kanskje den viktigste selvinnsikten en leder for Studentersamfundet kan ha. Vi som har holdt klubba opp igjennom tidene kunne konkurrert om å overgå hverandre, men da hadde vi antakeligvis drept Samfundet for lenge siden.

Hensikten min med dette er å tenke litt høyt om de tradisjonene vi har og måtene ting blir gjort på, og hvorfor det er så bra at en påtroppende leder er klar på at ambisjonen ikke er å fundamentalt endre Samfundet. Lederens viktigste arena er Samfundsmøtet, men under Samfundsmøtet er de tre styrende organene likestilt. Styret har medlemsansvar og hovedansvar for Samfundsmøtets tematikk. Rådet står ansvarlig for å tilse at Samfundets lover blir etterfulgt, mens Finansstyret (FS) sitter med ansvar for tilse at Studentersamfundets drift gjøres på en forretningsmessig fornuftig måte.

Det spesielle skillet mellom Finansstyret og Styret kan være vanskelig å forstå. For enkelte ledere har det også vært vanskelig å akseptere. Styret utformer en politisk profil, og Finansstyret passer på at det er nok penger til å ta vare på huset vårt og at

driften er forsvarlig på sikt. Finansstyret er unikt i norske studentsamfunn, og hovedgrunnen til at vi som ledere kan sitte i en så trygg institusjon.

Det Norske Studentersamfundet i Oslo måtte selge sitt slott, Chateau Neuf, etter økonomisk mislighold fra styrene sin side over lengre tid. De må nå låne det tilbake fra universitetet. Medlemstallet i Oslos studentersamfunn er en tredjedel av Trondheims. Man har ikke klart å gi styrene kreativt spillerom til å fornye seg, og Chateau Neuf står derfor nesten helt tomt store deler av året. Resultatet har blitt at de må lete etter mer egnede og mindre lokaler siden egen aktivitet er for lav.

Vi er i en unik situasjon i Trondheim. Vi har historisk sett klart å holde oss relevante for studentene, og har samtidig klart å overleve 70-tallets radikalisering og politisering. Vi er i dag like relevante for studentene, kanskje mer som den største pådriveraktøren for studentfrivilligheten. I kontrast til Oslo jobber vi fortsatt med å bygge på for å romme all egen aktivitet.

Leder av Studentersamfundet kan bygge på og skape enda større oppmerksomhet. Den viktigste motivasjonen man trenger er viljen, gleden og engasjementet til å ta de oppgavene Styret og dets leder skal ha. Det har Gabriel Qvigstad så til de grader vist at han er sulten på. Jeg vil derfor gratulere medlemmene med en fantastisk påtroppende leder, og ønske Gabriel lykke til!

VALGKVITTER

Følg oss på twitter.com/dusken.no

Styret snur rekkefølgen på kandidatene, kaos bryter ut. #ledervalg @Sauen

“langt og hardt liv på 24 år”. Velkommen i klubben, hilsen gammelbordet (m27, m28, m29 og m29) #ledervalg @alekskre

Hvorfor vinkles det negativt at kandidaten har studentpolitisk bakgrunn? #ledervalg @Anneheba

Når begge lederkandidatene misforstår spørsmålet mitt om mangle på mangfold på huset. Nordmenn kan også ha en annen hudfarge #ledervalg @AmalAbdinur

... at LØK og KU skal samarbeide. Er som å håpe på fred i Syria. #ledervalg @Spitposten

#ukevalg UKA17 der tiden står stille @lepeff

Dette valget har vært så kjedelig at jeg har snart drukket meg full. ENGASJER MEG DA. #ukevalg @astawibe

... at har @Bentsjef blitt strengere med klubba etter han tapte makt demonstrasjonen mot Bendik? #ukevalg @Spitposten

Fellesorgie i storsalen med ukefunker og andre husfolk gir sikkert god stemning! #ukevalg @solemslie

Påfallende at flere av kandidatene oppfatter @Samfundet og @NTNUI sine tilbud som noe Sit skal kontrollere. Unna med klørne! #kongevalg @Bentsjef

Det virker veldig koselig å være på #kongevalg, for alle kjenner alle, sitte ved bord med hvit duk, får kaffe/kjeks, hvis man er med i VT @hansjacs

En av kandidatene nevner WalMart, et selskap svartelista av oljefondets etikkråd, som relevant org.erfaring #kongevalg @hoow

SKOLEFLINK STONER

Maren røyker cannabis hver dag, bruker MDMA i helgene, og har B i snitt. Er det mulig å balansere narkotika med studier?

TEKST: Ola Hornslien FOTO: Hedda Rysstad

TIDSFORDRIV: Maren røyker cannabis fordi hun kan, og som medisin mot kjedsomhet (illustrasjonsfoto).

Jeg røyker gress hver dag hvis jeg har, men det går i perioder. Dette blir nok den siste jointen på en stund. Det er jo ikke slik at jeg er narkoman eller noe, jeg har B i snitt på studiet mitt, skyter «Maren» fort inn.

Hybelen til Maren ser ikke ut som et narkoreir. Den ser tvert imot veldig ordinær ut. Ikeamøbler i dissonerende fargekombinasjoner fyller hybelen, faglitteratur og notatblokker fyller hyllene. Maren er pent kledd og ser ut som en hvilken som helst student.

Hun spør om jeg vil ha en kaffe mens hun setter seg ned og tenner en joint. Den lille stuen fylles med duften av cannabis, fra høytalerne surrer Karpe Diem.

Maren er i tidlig tjuårene og har vokst opp på Østlandet med høyt utdannende foreldre. Hun går en master ved NTNU og har deltidsjobb. Første gang Maren prøvde cannabis var hun tenåring i USA.

— Jeg var på konsert med en venninne som hadde røyket mange ganger før. Jeg følte meg helt trygg på at det ikke ville gå galt, og hadde jo drukket i flere år allerede. Det var nysgjerrigheten som drev meg til å prøve det den gang, alle gjorde jo det, forteller hun før hun blåser en stor røyksky ut i rommet.

Maren blir på videregående sammen med en gutt

i parallellklassen. De fant raskt ut at cannabis var et tidsfordriv begge to satte pris på. Bruken begynte å bære preg av regelmessighet.

— Vi gjorde alltid det vi skulle på skolen før vi dro hjem og røykte. Stort sett hver dag. Av og til kjørte vi bare rundt og var stein mens vi hørte på musikk. Andre ganger så vi film eller serier og slappet av, sier hun.

VEDVARENDE BRUK. Etter ett og et halvt år tar Marens forhold slutt, men bruken vedvarer.

— Meg og de nærmeste venninnene mine har alltid hatt liberale holdninger til cannabis og andre typer narkotika. På den måten har det blitt helt normalt for deler av vennegjengen å eksperimentere med rus.

Maren gjør et poeng av at ikke alle vennene hennes har tilsvarende holdninger.

— Jeg har mange venner som ikke vet at jeg røyker. Det er greit at ikke alle vet det. Folk dømmer veldig fort, de tror at jeg er narkoman og at jeg ikke greier å kombinere bruken med krav fra skole og arbeid. Det blir fort mye sladder. Jeg skammer meg ikke, men det er også noe befriende med å ha venner med andre felles referanser enn rus. Jeg trenger å føle meg helt A4 jeg også, av og til.

Hvilke andre stoffer har du prøvd?

Maren ser seg rundt i rommet og nøler litt før hun svarer.

— Jeg har prøvd MDMA, kokain, amfetamin, DMT, og sopp. MDMA er nok det stoffet jeg har prøvd flest ganger utenom cannabis. Det blir mer sporadisk, på fest og ved anledninger. Det er ikke ofte jeg kjøper inn disse stoffene selv. Men jeg takker heller ikke nei hvis noen byr, sier hun smilende.

Hvordan er miljøet i Trondheim?

— Jeg har et inntrykk av at miljøet i Trondheim er bra, altså at det ikke er mange studenter som bruker narkotika regelmessig. Men det er nok mer vanlig enn hva folk tror. Mange vil ved første øyekast ikke framstå som den typiske brukeren, men røyker cannabis eller tar seg en lisse med kokain hvis de får tilbud om det. Med dagens teknologi har det jo aldri vært lettere å få kjøpt cannabis og tyngre stoffer. Med krypterte sosiale medier er sjansen for å bli tatt veldig liten, sier Maren.

PARTYDOP. Politioverbetjent og leder på team for narkotika og organisert kriminalitet Jan Erik Svendsen ved Sør-Trøndelag politidistrikt åpner dørene inn til politistasjonen og byr på kaffe idet

KLOAKKUNDERSØKELSER: Jan Erik Svendsen forklarer at kloakkundersøkelsene er kostbare, men verdifulle. De blir foretatt på to av de største kloakkrenseanleggene i Trondheim kommune.

– Mange vil ved første øyekast ikke framstå som den typiske brukeren, men røyker cannabis eller tar seg en lisse med kokain hvis de blir tilbudt.

MAREN

vi går forbi kantinen. Svendsen har jobbet i politiet i over 30 år, og har god kontroll på hva som rører seg i de narkotiske miljøene i Trondheim.

— Når det kommer til pågrepelser i forbindelse med narkotika er ikke studentene i Trondheim i en mer utsatt posisjon enn andre ungdomsgrupper i Trondheim. Dersom man tar i betraktning det store antallet studenter som er i denne byen så kan man karakterisere antall pågrepelser av studenter som lavt. Generelt for Trondheim har vi en utfordring med beslag av kokain og MDMA, eller det man normalt kan kalle partydop.

Dette er en trend man også kjenner igjen på nasjonal basis. Økningen er i hovedsak relatert til utelivsmiljøet. Personene blir pågrepet på, i tilknytning til, eller i forbindelse med andre hendelser på vei til og fra utestedene.

AMFETAMINBYEN TRONDHEIM. I Kripos sin narkotika- og dopingstatistikk for 2014 framgår det at MDMA og amfetamin er de stoffene som blir beslaglagt mer av enn tidligere. MDMA har hatt en spesielt stor vekst. Den beslaglagte mengden

THC OG MDMA

THC er det psykoaktive stoffet som finnes i cannabisplanten. THC stimulerer celler i hjernen til å frigjøre dopamin, som i sin tur vil skape en euforisk følelse hos brukeren.

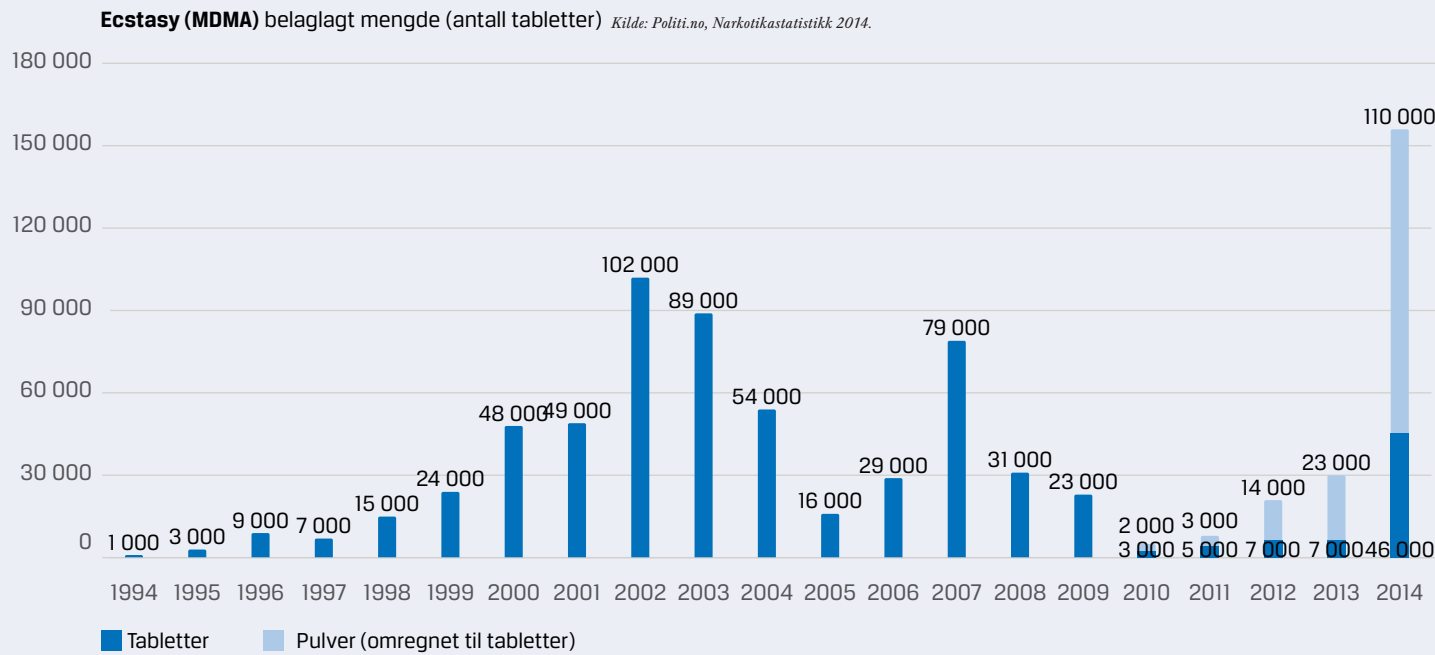
Det sentralstimulerende stoffet MDMA er virkestoffet i ecstasy, men fungerer også som et selvstendig rusmiddel. MDMA utløser en 3-6 timer lang euforisk følelse. Dersom man tar pause fra aktivitet og får i seg tilstrekkelig med væske viser studier at bruk av MDMA generelt sett er trygt.

PÅVIST NEGATIV EFFEKT: Dersom forbruket av cannabis er høyt vil det påvirke evnen til å gjennomføre studier og skaffe seg jobb, forklarer førsteamanuensis i psykologi Stian Solem.

MDMA gikk fra 30 000 tabletter i 2013 til 156 000 i 2014. Amfetamin har også hatt en økning, men det blir spesielt sett i forhold til metamfetamin-beslagene, som har hatt en nedgang.

— Trondheim har tradisjonelt vært, og er fortsatt, en amfetaminby. Amfetamin er blant de største utfordringene i denne byen. Vi ser også en økning i antall beslag av den mer potente versjonen metamfetamin. Amfetaminen blir stort sett produsert i øst-europeiske land som Polen, Litauen, og Latvia for så å bli smuglet til Norge, i all hovedsak med kjøretøy.

Beslaglagt mengde pulver er omregnet til tabletter med 100 mg virkestoff. Det er tatt utgangspunkt i at beslaglagt pulver har en styrkegrad på 85 %. De siste to årene har variasjonen ligget i området 85–95%.

– Trondheim har tradisjonelt vært, og er fortsatt, en amfetaminby.

JAN ERIK SVENDSEN,
Politioverbetjent

– Vi gjennomførte en kloakkundersøkelse for Trondheim i 2014. Formålet med undersøkelsen var å måle innholdet av narkotiske stoffer i kloakken, for objektivt å kunne si noe om hvor mye narkotika som brukes i byen.

Denne undersøkelsen viste at det blir konsumert store mengder med narkotiske stoffer, og bekreftet langt på vei hypotesen om Trondheim som amfetaminby. Men politiet har også store utfordringer med misbruk av cannabis, særlig i ungdomsmiljøer. Her kan man finne relativt store miljøer i Trondheim som bruker cannabis regelmessig.

BALANSEKUNSTEN. *Hva tenker du om balansen mellom regelmessig bruk av narkotiske stoffer og studier?*

– Det kan nok for enkelte fortone seg slik at de greier å leve et normalt liv, har kontroll på misbruket, men dette er det i stor grad den individuelle oppfatning som avgjør. Det er blitt gjort undersøkelser blant kvinner med høye stillinger i arbeidslivet og kvinner som var godt i gang med prestisjestudier. Konklusjonen fra denne undersøkelsen var at noen mente å kunne kombinere narkotiske stoffer med jobb eller studier, mens andre fikk store utfordringer.

Svensden forteller videre at et viktig poeng er omfanget av misbruket. Det er en stor forskjell på om man benytter seg av sentralstimulerende midler flere ganger i uken, eller om dette skjer to ganger i

året. Dette kan til en viss grad også sies om cannabis. Dersom man røyker cannabis med høyt nivå av THC, som er det psykoaktive stoffet i cannabis, eller syntetisk cannabis vil det ha større effekt på brukeren. Men dette vil igjen være avhengig av brukeren. Noen vil nok takle balansen, takle å røyke hver dag og studere, mens for andre vil studiene falle i grus.

Er det en prioritering å pågripe studenter og andre som driver med narkotiske stoffer?

– Vi har startet med et initiativ vi kaller Operasjon Uteliv. I samarbeid med Trondheim kommune og utelivsbransjen har vi en ambisjon om å få redusert forbruket knyttet til utelivet til det minimale.

Det er et ønske både fra politi, utelivsbransjen,

og gjester på utestedene i Trondheim om at man skal ha mindre narkotikapåvirkede personer inne på utestedene.

Resultatet av aksjonene politiet gjennomførte mot utestedene før jul bekreftet at det foregår en del kjøp, salg, og bruk av narkotiske stoffer i tilknytning til utelivsmiljøet.

NEGATIV EFFEKT. – De siste studiene på området viser at evnen til å fullføre skole og få seg jobb klart blir svekket ved regelmessig bruk av THC. Det foreligger god dokumentasjon på at regelmessig bruk av cannabis har en negativ effekt på hva man oppnår i livet, dette gjelder spesielt for de som bruker mye. Man ser en klar sammenheng mellom høyt forbruk og at man dropper ut av skolen, har lavere inntekt, er arbeidsledig, utviser kriminell atferd, og generelt lavere livskvalitet, sier første-amanuensis i psykologi Stian Solem ved NTNU.

Ved andre områder er studiene på effekten av THC mer tvetydig. Det hersker fremdeles stor usikkerhet om hvilken effekt THC har på hjernen. Noen studier viser at THC ikke har noen effekt på kognisjonsnivået, mens andre trekker klart i andre retninger. For eksempel viser noen studier at THC svekker koblingene mellom nevronene i hjernen og at bruk kan føre til et redusert volum i hippocampus, den delen av hjernen som styrer hukommelse og orientering.

– Jeg har ikke dårlig samvittighet for å drive med disse midlene. Jeg føler meg ikke som en narkoman. Jeg har ingen problemer i periodene uten cannabis.

«MAREN»

– Cannabis kan ha en negativ effekt på den prefrontale regionen av hjernen, den delen av hjernen som gjerne kalles styresenteret. Man ser også studier som påviser en sammenheng mellom regelmessig bruk fra tenårene og inn voksenlivet, og en svekket utvikling av IQ, sier Solem.

Andre studier har sett på risikoen for bilulykker 0 ved bruk av THC, sammenlignet med bruk av antidepressiva. Her fant forskerne at det var en viss økt risiko for bilulykker ved bruk av THC sammenlignet med antidepressiva. Her dukker spørsmålet om hva som egentlig fører til en svekket konsentrasjons- og reaksjonsevne opp.

– Hva er utgangspunktet for at personene bruker disse stoffene? Denne problemstillingen kjenner man også igjen i sammenhengen mellom psykoser og hasjbruk.

Rusbruken kan jo være et resultat av psykosen og ikke omvendt. Man kan jo være genetisk utsatt for psykoser for så å starte med cannabis. Slik sett vil bruken fungere som en form for selvmedisinering. Det er veldig vanskelig å påvise den faktiske rekkefølgen i forholdet mellom bruk og psykose, forklarer Solem.

– Også andre faktorer kan ha innvirkning på bruken og psykosen, for eksempel sosial støtte, om du er genetisk kodet for avhengighet og psykose, etc. Men det er fremdeles slik at rusutløste psykoser er vanlig.

Å FESTE MED BARE ALKOHOL. Maren lener seg tilbake i stolen og ser ut til å nyte musikken.

Har du dårlig samvittighet?

– Nei. Jeg har ikke dårlig samvittighet for å drive med

disse midlene. Jeg føler meg ikke som en narkoman.

Jeg har ingen problemer i periodene uten cannabis. Å feste med bare alkohol har jeg heller ikke noen problemer med. Å slutte ville nok ikke vært vanskelig, men jeg har verken behov for eller lyst til det. Jeg er ung og nyter livet.

Hun tenker seg om og moderer uttalelsen om samvittighet.

– Dersom periodene med cannabis kan bli veldig lange eller om jeg blir tiltaksløs kan jeg få dårlig samvittighet. Men jeg prioriterer som regel det jeg må før jeg røyker.

Hvorfor røyker du?

– Fordi jeg kan. Det er deilig, jeg slapper av og evner å nyte musikk og film i større grad. Jeg slipper å ta hensyn til noen nå som jeg er ung. Jeg kunne nok hatt det bra uten også. Jeg bruker jo disse stoffene ofte sammen med venner. Slik sett er det jo noe sosialt over det. Men også dersom jeg er alene og kjeder meg har det en positiv effekt på meg.

Maren tar et siste trekk av jointen før hun stumper den i et glass med vann.

Hvor lenge vil perioden uten cannabis vare?

– Til stipendet kommer, sier hun. **UD**

DRASTISK ØKNING: Fra 2013 til 2014 har det vært en drastisk økning i mengde beslaglagte kilo av MDMA (illustrasjonsfoto).

Skolebussen

På linje 5 fra Buenget til Lohove smelter student-tilværelsen, livet, og drømmene sammen.

TEKST: Svein Amund Åstebøl Hansen

FOTO: Jonas Halse Rygh

Bodumkopper i alle regnbuens farger dufter av nytrukket te eller Evergood-kaffe som har blitt brygget i all hui og hast. Gjerne mens man på sedvanlig vis har fiklet med AtBs reiseplanlegger.

Snøen kom overraskende på Trondheim, og den har i tillegg blitt liggende.

Det lette duskregnet, den sure vinden, og varmegradene som normalt preger vintermånedene i Trøndelag er fraværende. På bussholdeplassen ved Studentersamfundet gjør minusgradene frostrøyken fra småtrotte studenter synlig.

Den lange, grønne leddbussen runder svingen. Endelig.

EN MANN MED GODT HUMØR. — Dette er min favorittrote.

Morgenrushet har gitt seg, og bussjåfør Håkon har

akkurat sluppet av et par studenter på Gløshaugen syd. Klokken er snart ni, kanskje rekker de å lese en times tid før fysmat eller kjemiforelesningen starter. Håkon nikker og smiler til de som kommer på.

Dørene lukkes forsiktig. Alle er på. Ingen står igjen.

— AtB har lagt det opp slik at det er en veldig behagelig rute. Samtidig er jo disse store leddbussene veldig deilige å kjøre, så kjørekomforten er på topp.

Hvordan er det egentlig å kjøre morgentrette studenter?

— Det er spennende. Fordi man møter så mye forskjellig folk, samtidig som hver dag blir ulik.

Er det en slags skolebuss?

— Ja, det er sikkert. Godt over 50 prosent av de som tar denne bussen er nok studenter, forteller han.

Så du gruer deg aldri til jobb?

— Nei, jeg gjør ikke det. Spesielt ikke når jeg har denne ruten. Noen ganger kan kveldene være ille.

For eksempel onsdager. Lille-lørdag. Da er det mange som skal ut, merkelig nok. Likevel gruer jeg meg aldri til jobb. Spesielt ikke når jeg kjører denne ruten her.

EMERITUSSEN. Jeg setter meg lengst fram. Der har også Tor Stålhane satt seg. Dialekten avslører at han, som meg, er tilflytter.

Du er ikke herifra?

— Nei, jeg er fra Skien, men jeg fant meg ei dame fra Nord-Trøndelag. Jeg fant fort ut at det ble vanskelig å flytte hjem igjen.

Han trekker på smilebåndet og tar av seg lua. Tors hvite manke og det rufsete skjegget danner rammen for det lure smilet hans. Han forteller at han tidligere har studert ved NTH, og holder fortsatt til ved universitetet.

◀ SMILENDE HERRE: Håkon stortrives på jobb, og mener studentene bidrar til den gode atmosfæren på linje 5.

▼ ERFAREN: Tor Stålehane er linje nummer 5s trofaste rytter.

Hvordan var studietiden din?

— Altså, vi hang jo rundt og begynte først å lese i april og mai. Da var det alvor med eksamen. Og vi hadde jo ikke eksamen før jul, så vi slapp alt maset.

Hang du på Studentersamfundet før?

— Ja, men det er veldig lenge siden. Nå var jeg der sist i forbindelse med UKA, og det var veldig trivelig. Da jeg var student, var Samfundet mye mer politisert. Det var rød front mot blå front, forteller han.

Plutselig må bussen bremse på grunn av en sjåfør som tøyser høyregelen litt for langt. Vegarbeidet ved Østre Berg fører til at deler av turen blir av det humpete slaget. Tor må holde seg godt i håndtaket. Solen skinner fra en klar, blå himmel. Dette ser ut til å bli en bra dag.

Grubler du noen ganger over livet da? Det er jo et lite stykke fra Lohove til Gløshaugen?

— Nei, det vil jeg ikke si. Å, nei. Jeg tenker på problemer som kan løses. Alt er så komplekst.

I jobbsammenheng, altså.

Det tror jeg på. Jeg holder til på Dragvoll, men jeg tror både de med realfag og vi i humaniora har noe å lære av hverandre.

— Uff, holder du til på Dragvoll? Det går nok bra, spøker Tor.

Så du sitter ikke og dagdrømmer om andre ting?

— Nei. Å, nei.

Svaret er kort og kontant.

Det er ingen vits i å prøve å bryte isen og leke Skavlan på de tjue minuttene det tar fra Dragvoll ned til Gløshaugen. På samme tid gikk det opp for meg at Tor var en like koselig figur som smilet hans ga uttrykk for. Tor drar lua godt nedover ørene, rekker fram hånden og stiger ut fra femmer'n for denne gang.

Etter et raskt søk på NTNUs nettsider finner jeg ut at luringen fra Telemark er professor emeritus i data- og informasjonskunnskap. Joda, det var en viss akademisk tyngde over det håndtrykket.

DAGDRØMMERNES ELDORADO.

Maskiningeniørstudenten Marie er på vei fra Ila til Gløshaugen. Den drøye 15 minutter lange bussturen tilbringer hun i sin egen verden.

Hva pleier du å gjøre på bussen?

— Jeg kobler bare helt ut, men da jeg gikk på Dragvoll rakk jeg ofte å lese litt på vegen ditt. Samtidig tok jo bussturen litt ekstra lang tid, og det betød at man måtte grue seg litt ekstra til eksamen.

Mange liker å bruke tiden på linje 5 til litt egentid. Nyte den siste kule sangen man fant i går, svare på litt mail, irritere seg over at gratisartiklene hos Aftenposten er brukt opp, planlegge den kommende helgen med venner eller lese seg opp før forelesning.

Lengst bak i den lange leddbussen har psykologi-studenten Marthe satt seg. Blikket vandrer ut gjennom bussvinduet, mens musikken fyller øregangene. Hvor mange har sittet der før henne og gjort akkurat det samme?

Jeg våger såvidt å forstyrre henne der hun sitter så fredelig.

Hva hører du på?

— Ja, si det. Ehm, det er en god blanding. Det blir stille, og jeg får aldri helt vite hva slags musikk som strømmer ut av øreproppene til Marthe. På linje nummer 5 er musikken, morgenfreden, buffersonen mot neste person og kaffe, hellig.

Er det ofte du undrer på hvem de andre passasjerene på bussen er?

— Ja, svarer Marthe. Det er vel normalt å lure på hvordan menneskene rundt oss har det og hvem de egentlig er. Man sitter jo ofte og tenker på sånne ting, samtidig som man lar tankene fly.

Hva pleier du å bruke tiden på femmer'n til?

— Jeg pleier å våkne ordentlig opp i løpet av turen. Samtidig blir det tid til dagdrømming, spesielt om reiser man har lyst til å gjennomføre.

Rekker du å grue deg til dagen, dersom det er noe spesielt som skjer?

— Ja, det går jo med mye tid til å tenke på hvordan dagen skal bli.

Marthe avslutter setningen og vender blikket ut av vinduet igjen.

Jeg tenker på en avisartikkel jeg leste her om dagen, om at nordmenn er de som grubler og engster seg mest. Kan det stemme, er vi blitt et slikt folk? Hvilke tanker oppstår, utarter seg, og får grobunn hos de menneskene som daglig tilbringer tid på linje 5? Trondheims ukronede skolebuss. **UD**

DEN GRØNNE DRAGE: Linje nummer 5 er populær å kjøre blant AtBs sjåførere, samtidig er bussens kjørekomfort upåklagelig.

Studenten som aldri studerte

Med 19 verv i baklomma kan Nicholas Lund trygt si at han har bidratt til studietilværelsen. Men hvor mye har han egentlig studert?

TEKST: Silje Sæle FOTO: Lasse Georg Tønnessen

– Jeg tok en gang en sånn test som sjekker om man har ADHD, men jeg har faktisk ikke det. Tro det eller ei!

Han ler så høyt at det ljoer i hele ballsalen på Frimurerlogen. En ballsal som har sett utallige studentfester i løpet av sin tid, mange av de arrangert av ham selv.

Nicholas Lund er for noen kjent som Dragvollegenden, mens andre kjenner han som en overivrig arrangør. Med en enorm vilje til å jobbe for en bedre studietilværelse for sine medstudenter er han et kjent fjes for mange. Når han takket for seg i fjor vår hadde han hele 19 verv bak seg.

BITT AV FRIVILLIGHETSBASILLEN. Det var en feiltakelse som førte til at han begynte å engasjere seg i utgangpunktet. Første dag på NTNU fikk han nemlig ikke med seg at han skulle bli med bussen opp til Dragvoll.

– Jeg fulgte bare strømmen, og det endte med at jeg ble med Smørekoppen på kjelleren. Det tok faktisk litt tid før jeg forstod at jeg hadde gått feil, sier han og ler godt.

Og da var det gjort. Da Nicholas omsider fant fram til Dragvoll innså han at det var en stor kontrast mellom de to campusene. Dragvoll hadde ikke det samme sosiale tilbudet som Gløshaugen. Han bestemte seg for å ta i et tak. Det første året hadde han hele fem verv ved siden av studiene.

– Dragvoll har utrolig mye å by på og mange flinke studenter. Da er det ekstra morsomt å jobbe frivillig. I løpet av sin tid som student har han blant annet vært med på å starte faddervaktordningen, Dragvollympics og Karrieredagen. Men det å engasjere like mye som Nicholas gjorde kommer ikke uten en pris. Han har studert sosialantropologi, psykologi og europastudier, men har ikke fullført noe.

– Edgar Schieldrop sa en gang så vakkert at høyskolen gjør deg til studerende, men Samfundet gjør deg til en student. Man kan vel trygt si at jeg aldri fikk til den «studerende»-biten.

Til tross for det enorme engasjementet han har vist gjennom studietiden, har han aldri hatt verv på Samfundet. Han forklarer at årsaken er en blanding av flere faktorer.

– Det er rett og slett for å skåne de største studentorganisasjonene fra meg. Jeg er en person som har vanskelig for å vie all min tid til ett prosjekt av gangen. Også er jeg ufattelig dårlig til å jobbe i team.

Nicholas forteller hvordan måten han kommuniserer

på er veldig direkte, og at det av og til kan føre til misforståelser i en gruppe.

– Jeg er rett og slett litt redd for å ødelegge mer enn jeg skaper med lederstilen min. Jeg mangler sosiale antenner innimellom. Men jeg er flink til å by på meg selv, da!

TEGNEREN SOM IKKE KUNNE TEGNE. Han innrømmer å aldri ha vært spesielt skoleflink. Men ideer, kreativitet og energi har det aldri stått på. Nå sjonglerer han fem ulike jobber.

– Det var en periode der jeg så for meg at jeg skulle bli musiker. Nå jobber jeg profesjonelt som eventplanlegger her på Frimurerlogen, i Engasjert Byrå, i Radio Trondheim og...

Nicholas stopper opp og tenker seg om før han ler.

– Jeg har ikke helt oversikt selv! Men jeg jobber også som illustratør, i tillegg til at jeg har mitt eget eventbyrå.

Til tross for at det å studere aldri ble hans greie, forteller han at NTNU er noe av det beste som har skjedd ham.

– Mange tenker at verv er noe man gjør på siden, og at det til syvende og sist er studiene som står i fokus. For meg har det blitt helt omvendt.

Nicholas forteller om hvordan han så langt har lyktes i å lage karriere ut av frivilligheten, og at det å være en ja-person har gitt ham muligheter han aldri trodde han skulle få.

– Jeg sier ikke ja til alt, men prosjekt der jeg ser jeg kan komme meg ut av komfortsonen har alltid vært interessante.

En dag fikk han en forespørsel fra Julien Bourelle, mannen bak boken «*A social guidebook to Norway*». Han lurte på om Nicholas kunne tegne.

– Jeg så det som en mulighet til å bli med på noe nytt og spennende, og svarte vel egentlig ja uten å tenke meg særlig om. Jeg har jo aldri tegnet i hele mitt liv.

Uten noen som helst erfaring gikk Nicholas til innkjøp av tegnebrett og begynte å lære seg Photoshop. Han brukte fire timer på å ferdigstille de velkjente strekmennene på forsiden av boken.

– På et tidspunkt forstod nok Julien at jeg ikke visste hva jeg drev med, men jeg var jo bare nødt til å lære meg det.

Nicholas brukte utvekslingsåret sitt i Tyskland til å finpusse tegneferdighetene sine. Det som for noen ville ha føltes som et enormt forventningspress ble for ham et artig prosjekt han fortsatt er en del av. ►

NICHOLAS LUND

Alder: 26 år.

- Fra Bærum
- Kom til Trondheim i 2011

LISTE OVER FRIVILLIGE VERV:

- Styremedlem, SiT Kulturstyret
- Styremedlem, Velferdstingets valgkomité
- Styremedlem, Karrieredagen NTNU Dragvoll 2012 (oppstart)
- Logistikkansvarlig, Karrieredagen NTNU Dragvoll 2014
- Sosialt ansvarlig, Eureka linjeforening
- Styremedlem, Dragvollkjelleren
- Leder, Eureka linjeforening
- Leder, Dragvollkjelleren
- Leder, Fadderutvalget Dragvoll 2013
- Leder, Fadderutvalget Dragvoll 2014
- Leder, Trondhjem Dragvollympiske Leker 2013 (oppstart)
- Leder, Trondhjem Dragvollympiske Leker 2014
- Leder, Studentloppemarkedet på Moholt 2014 (oppstart)
- Leder, Faddervaktordningen 2014 (oppstart)
- Leder, Faddervaktordningen 2015
- Ordstyrer, Lederforumet på Dragvoll
- Markedsføring, AIESEC Leipzig
- Prosjektleder for kveldsarrangement/konferansier Studentaksjonen 2015 (oppstart)
- Prosjektleder, Gi-bort-dagen

– Jeg gjorde det først og fremst fordi det var gøy, og fordi jeg syntes ideen bak det hele var utrolig morsom.

På spørsmål om han på noe tidspunkt fryktet han hadde ødelagt prosjektet til Julien med tegneferdighetene sine, er svaret hans klart.

– Vi var jo kompiser før vi gjorde avtalen, og jeg anså det som noe jeg kunne hjelpe ham med. Det morsomste var at jeg plutselig fikk tegneoppdrag fra andre aktører i byen.

ENERGI SOM STRATEGI. Man får fort inntrykk av at Nicholas er en mann som tar ting på strak arm. Han forteller at han i likhet med tegning, en gang var helt ny innen arrangementplanlegging også, men at det som regel løser seg.

– Jeg har jo en visjon for hvordan jeg ønsker at ting skal bli, og jeg forsøker å følge den så godt jeg kan. Også har jeg alltid hatt folk på min side som er dyktige i det de gjør.

Han er energisk, og kan minne litt om en yngre versjon av Jan Fredrik Karlsen når han snakker og gestikulerer med hendene. Nicholas reiser seg opp for å illustrere hvordan han selger arrangementene sine.

– Sannheten er at jeg er nødt til å være slik som dette for å selge et produkt. Et arrangementselskap

selger bare like mye som personen bak det.

Etter flere års erfaring med frivillighetsarbeid har han lært at det er viktig å kunne takke nei også.

– Man kan faktisk ikke gjøre alt. Nå er jeg så heldig at jeg har kommet til et punkt hvor jeg kan velge og vrake litt mer. Det er et luksusproblem.

FRA OSLO TIL ROMA. Med tiden har Nicholas lært at det er viktig å gjøre skillet mellom idé og plan tydelig for de rundt han. Det fikk han erfare etter å ha snakket litt for høyt om et ønske om å sykle fra Oslo til Roma. I fjor sommer stod Nicholas foran en sykkelbutikk sammen med en kompis i Nederland. Spørsmål om hvordan han lå an med sykkelplanene kom opp, og det var alt som skulle til.

– Jeg tenkte bare: «Shit, nå må jeg jo faktisk bare gjennomføre det.»

Han kjøpte seg en sykkel på dagen, og satte i vei.

– Det stemmer at alle veier fører til Roma, men det er ikke alle som er like praktiske, sier han og ler lett, før han mimrer tilbake til de mindre koselige øyeblikkene under turen.

På et tidspunkt sto han midt i en skog på svarteste natta med gjørme til knærne uten fungerende mobil eller lommelykt. Det var først da det begynte det å gå opp for ham hva han faktisk hadde begitt seg ut på.

– Det var tøft, men jeg angrer ikke. Reisen bekreftet

at jeg har en viss gjennomføringsevne og at alt er mulig om jeg bare går inn for det.

UTDANNINGSPRESSET. Til tross for at Nicholas er fornøyd med hvor han er i dag, innrømmer han å ha kjent på presset om å ta en utdanning.

– Jeg pleier å fortelle at jeg har studert både sosialantropologi, psykologi, og europastudier, men jeg legger ikke til at jeg aldri fullførte.

Det tok fire og et halvt år med nøye overveielse før han tok avgjørelsen om å avslutte studiene. Men Nicholas føler ikke årene har vært bortkastet, snarere tvert i mot.

– Jeg har vært med på å gjøre Trondheim til en enda bedre studieby, funnet min lidenskap, og i tillegg møtt mange bra folk på veien.

Med andre ord er ikke framtiden noe Nicholas bekymrer seg nevneverdig for. Han forteller at han har forsøkt mye forskjellig for å finne ut hva han egentlig vil.

– Ting forandrer seg. Jeg har aldri vært redd for hva framtiden har å by på. Jeg lever i nuet og gjør det jeg synes er gøy. Så får vi se hvor det bringer meg. **UD**

OPPORTUNISTEN: Der de fleste uten tegneferdigheter nok ville takket nei til å jobbe som illustratør, så Nicholas Lund på det som en mulighet. Det gikk bra, og Nicholas har etterpå fått flere andre tegneoppdrag.

Spinkelhetens bakside

Rumpe, bakende, stuss, bakdel, stjert, akterspeil.
Kjært barn har veldig mange navn.

TEKST: Mathias Kristiansen ILLUSTRASJON: Katrine Gunnulfsen, Nora Birgitte Johansen og Inger Sidonia Krajci

DET SKJEDDE I DE DAGER da jeg gikk på folkehøyskole. Som man ofte gjør på disse frilynte ynglestedene så snakker man om så mangt. Samtalene dreier seg ofte om et av de mest spennende emnene man har her på moder jord: samkvem og samleie. I de sene nattetimer kom det fram at det ikke bare er karer som synes rumper er fine. Sjokkerende nok (i alle fall for en ung CIS-mann) setter jenter faktisk pris på bakender også. Kanskje en rar ting å ikke ha tenkt på, men fram til da hadde stussen min kun hatt en funksjonell rolle.

HELDIGVIS TOK DET IKKE så lang tid før jeg innså at dette var fullstendig rimelig. Ærlig talt, den menneskelige bakdelen er ganske så unisex. En stump har kvaliteter som ikke nødvendigvis defineres av kjønnsorganet på andre siden. Men hva er egentlig en bra mannestjert?

KAN MAN SI at mannerumper er preget av en slags ratata-relativitet, altså at den skal stå i stil med resten av kroppen? Eller har dette mytiske vesenet egenstående kvaliteter, uavhengig av bærer? Noen kjappe spørsmål senere: En bra mannerumpe har ikke så mye hår, men er ikke barbert. Det skal

ikke være en tilrettelagt hårmengde, men det må altså ikke være for mye. Man skal kunne ta et godt grep, men den må for all del fortsatt være myk og behagelig. Ofte er det et ønskelig med et lite innrykk på begge sidene, da dette hincer om muskler.

STORE, MUSKULØSE RUMPER som du legger merke til selv i påkledd tilstand blir derimot kategorisert som litt rart. Akterspeilet til menn skal gjerne ikke være like sirkulære som en kvinnelig sprettrumpe, heller være hakket mer firkantet. Noen kjappe internettsøk viser at hockeyspillere sitt akterspeil er populære, veldig populære. De er beskrevet som runde, boblete, og fyldige på en god måte. Jeg er ingen hockeyspiller, men jeg ser sammenhengen mellom skøyting og velformet rumpemuskulatur. Ellers trekkes subtilitet og stil fram som gode svanse kvaliteter. Det er rett og slett et innfløkt tema, men det hincer til at det er håp for mange rumper å bli verdsatt.

MIN EGEN RUMPE er nok greit forplantet i størrelseskategorien «small». Den er en liten en, som på sine gode dager ville blitt omtalt som litt smått spretten. Om jeg skulle vurdert den selv, så ville jeg kalt

den litt småsøt. Den har definitivt gode kvaliteter, men rumpa mi har forbedringspotensial. Jeg burde nok pumpe jern for å få kroppen sunn og, fram til sommeren, grille meg litt i solarium. Jeg vil nok aldri få en skikkelig stor mannerumpe, men den kunne nok blitt litt mer veltrent. Det handler ikke om selvtilits-boost her altså, jeg lover. Jeg tenker på skuelystne beboere i Norges midterste fylke. Det er rett og slett en hyggelig og altruistisk hverdagslig ting å gjøre for mine kjære medmennesker. Å skulptere stumpen, altså.

EGENTLIG ER DETTE en oppfordring til resten av menneskeheten: Om du liker å stjele noen blikk på andres baktropper, så er det fullstendig uetisk å ikke ta vare på deg selv. Så jeg vil komme med en formodning først og fremst til menn. La oss ikke være kjipe. Om du, som jeg, synes det er fint å se en velformet finale på jenter, så tenker jeg at vi skal anerkjenne at kvinner også får glede av vår baktropp. Og til dere kvinner der ute: For å få oss gutta til å skjerpe oss når det kommer til hekkvedlikehold, gjerne objektifiser oss litt mer aktivt i hverdagen. Det har vi bare godt av, spør du meg.

Tilste Maria Lund Krogstad
Foto: Anniken Larsen

NY MENY: Lycheburgeren er fortsatt med, heldigvis.

JAKTER PÅ RÅVARER: Souschefene er alltid på jakt etter gode, norske alternativer til utenlandske råvarer.

–Vi er stolte av det vi driver med

Til tross for å bare være frivillige amatører blir Lyche skrytt opp i skyene. Nå lanserer de en ny meny med norsk profil.

TEKST: Maria Lund Krogstad

FOTO: Anniken Larsen

En søndag morgen i slutten av januar er restauranten Lyche på Samfundet sine dører stengt. Det foregår prøvesmaking av semesterets nye meny. Alle nye retter for det kommende semesteret serveres og testes ut. Det er en god, behagelig atmosfære i restauranten.

Lærerik prosess

Maten går unna, og fotografen får kost seg med den eneste vegatarretten de har å tilby, byggotto. Duskens journalist er dessverre alt for sein, men kommer i tide til dessertene. Etter vi har slukt dessertene kommer en hyggelig kvinne med blåbær-blå lepper bort til oss. Sunniva Johansen er en av kjøkkensjefene på Lyche og har sin siste dag her.

– Jeg har vært på Lyche i syv semester, og det har vært veldig gøy. Nå i helga har jeg vært med på opplæring av de nye. Vi har 25 nye kokker og rundt 30 nye barservitører, så det har vært en stor utskiftning dette semesteret, sier hun.

Det er en god blanding av folk med tidligere erfaring og folk som bare har stekt en grandis før, Lyche krever ikke noen erfaring for å skulle jobbe der.

– Man lærer utrolig mye helt fra starten, og det opparbeides mer kompetanse gradvis, forteller Johansen.

Blant ting kokkene på Lyche lærer er det å lage både pølser og iskrem helt fra bunnen av. Ikke mange andre restauranter gjør dette, men på Lyche kverner de kjøtt og skyller tarmen helt selv.

– Hele denne prosessen er utrolig lærerik, og man lærer mye om mat på høyt nivå, sier kjøkkensjef Johansen.

Norsk profil

Dette semesteret har menyen på Lyche fått en del nye tilslag. Klassikere som den populære Lyche-burgeren er fremdeles å finne, samt de sesong-varierende supmene. Blant de nye rettene finner vi reinsdyr med blåbærsaus, klippfisk med karamellisert sjalottløk og en ny vegetarrett, byggotto. Bygotto er en fornorsket versjon av risotto, med byggryn i stedet for ris. Lyche har nemlig valgt å ha en gjennomgående norsk profil på maten sin.

– Vi vil bruke kortreiste råvarer og lager ting fra bunnen av så langt det lar seg gjøre.

Hele menyen vår er veldig norsk. Man har et samfunnsansvar, både med tanke på miljø og dyrevelferd, sier Johansen.

Johansen kan fortelle at kjøtt fra for eksempel Sør-Amerika koster en tredjedel av kjøtt fra Norge, og hun synes det er en tankevekker å reflektere over hvor pengene egentlig går. På Lyche mener de at både med tanke på miljø og smak er det bedre å bruke kortreiste varer.

– For øyeblikket har vi for eksempel Santa Kristina spekeskinke, som er en slags serrano fra Tynset. Den smaker ufattelig godt, og er et kortreist, norsk og godt alternativ til den spanske serranoen. Det gjelder å finne alternativene, og er det ikke gode, norske alternativ så kan man tenke i andre baner, forteller Johansen.

Den nye menyen skulle egentlig ha en rett med hjort dette semesteret, men det var veldig vanskelig å få tak i til en rimelig pris i Norge. Alternativet var å kjøpe fra New Zealand, noe de som arbeider på Lyche ikke så på som aktuelt. Dermed ble det reinsdyr i stedet.

Masse skryt

På kjøkkenet står kokkene i sine fine, hvite antrekk og jobber. Her kommer all den deilige maten fra, og bakgrunnen til kokkene er meget variert. Uansett hvilket nivå de er på når de begynner her, lærer de veldig raskt å lage god mat. Lyche holder et høyere nivå enn gjennomsnittsrestauranten, mener Johansen.

– Lars Erik Vesterdal, som har blitt kåret til årets kokk flere ganger, har vært innom her. Han skrot veldig mye av hva vi får til, forteller Johansen.

Mattilsynet har vært innom Lyche ofte i løpet av de siste årene Johansen har jobbet der, og uten unntak har restauranten fått toppscore på alle punkter hver eneste gang. Det er det ikke mange andre restauranter som får.

– De skryter oss opp i skyene, og da kjenner man veldig på stoltheten av det man har laget. På Lyche har vi et klissete ordtak å la «Engasjement og samhold gjennom matglede og stolthet», og det ligger virkelig noe i det. Vi er stolte av det vi driver med, og det er kult å være med på, sier hun.

Det har vært økt pågang i folk som vil være med

– Vi vil bruke kortreiste råvarer og lager ting fra bunnen av så langt det lar seg gjøre. Hele menyen vår er veldig norsk. Man har et samfunnsansvar, både med tanke på miljø og dyrevelferd.

SUNNIVA JOHANSEN

Kjøkkensjef ved Lyche

og bidra på Lyche, men med et kjøkken på 63 kokker blir det mer enn nok. Mange gjester vet ikke at det er frivillige som driver restauranten, og blir overrasket over det høye nivået som kommer fra et kjøkken fylt opp av amatører. Kanskje akkurat derfor gjør Lyche det så bra, fordi alle gjør det fordi de vil, ikke fordi de skal få penger.

– Her har vi interessen, engasjementet og en annen motivasjon enn lønn. Vi er her fordi vi har lyst og synes det er gøy. Resultatet blir deretter, og derfor er nivået så høyt her, fordi alle koser seg med det de gjør. Lidenskapen gjør at man faktisk får til noe skikkelig bra, sier Johansen.

Lang menyprosess

Gjennom hele året har Lyche varierte desserttilbud ved å endre issmakene etter sesongene. Nå som det ikke er mye bær og lignende tilgjengelig, har de valgt cappuccino og mynte til isen. Av og til må de likevel bruke litt garnityr som ikke er i sesong, slik som bringebær som de nå har på sin nye crème catalana, en spansk variant av crème brûlée.

– Blant de nye dessertene har vi også trippel-

mousse med melkesjokolade, solbær og mørk sjokolade. Vi har stekt sjokolade oppå, som vi fryser og blander, så det smaker nesten som kjeks. Det er en veldig kul greie, og vi har lært litt her og der. Noen av kokkene har vært på kurs på Kulinarisk Akademi og plukket opp litt der, forteller Johansen.

Utarbeiding av ny meny skjer på kokkemøter med idemyldring og forsøk på nye retter. Det er to menyansvarlige soussejfer som organiserer hele menyprosessen, som består av mange trinn. Slik som å finne gode kombinasjoner, se om råvarene er tilgjengelige og finne leverandører. Oppskriftene må også kvalitetssikres slik at alle nye kan lage dem uten alt for mange spørsmål.

– Det er selvfølgelig rom for spørsmål. De nye er flinke til å spørre om hjelp, men for å gjøre det lettere for alle er oppskriftene veldig detaljerte.

Mange av de nye er fremdeles litt usikre på jobben sin, og både de som er på kjøkkenet og de som står i baren har knapt begynt i sitt frivillige verv. Derfor blir det kanskje litt rot bak baren, men alle er like glade og du får både øl og mat til slutt. **UD**

En kosmisk dropspose

Religion er ikke risset inn i stentavler. Å tro handler om hva man er villig til å akseptere.

TEKST: Mathias Kristiansen

ILLUSTRASJON: Christian Hokaas

Å være og finne seg selv er blitt en viktig livsoppgave i det moderne samfunnet, og religiøse ideer og ritualer blir ofte en del av prosjektet. I religionsundersøkelsen fra 2008 svarer over halvparten av de spurte at de mener det er grunnleggende sannheter i flere religioner. Dette skriver førsteamanuensis Irene Trysnes ved Universitetet i Agder under prosjektet *Religion som estetiserende praksis*. Videre skriver hun at synet på å være religiøs har endret seg, og at man innenfor alternativ religiøs praksis har rettet fokuset mot den enkeltes valg og erfaringer.

Nordmenn flest er meldt inn i statskirken, og vil kanskje være enig i kategoriseringen «kulturell kristen», men det er mange trossamfunn i Norge.

Nordmannen, en både-og-troende

Skal vi tro førsteamanuensis Jesper Aagaard Petersen ved Program for lærerutdanning ved NTNU er kristendommen langt ifra døende. Religionen opplever en renessanse. Men troen har blitt mer individualisert og mindre opphengt i tradisjoner. Mange her til lands ser på seg selv som kulturkristne, mens de samtidig tror på ikke-kristne ideer som reinkarnasjon og konspirasjonsteorier, som de samler i en «kosmisk dropspose».

– Den såkalte «kosmiske dropsposen» er et bilde på en individuell kombinasjon og tilpasning av personlig tro fra flere kilder. Den normaltroende i Norge er en slags både-og troende. En stor gruppe betegner seg som kristne, men innholdet i begrepet «kristen» har endret seg, forteller Petersen.

På mange måter er det mangfoldet som kjennetegner det moderne. Her i Norden har det betydd at vi siden 1960-tallet har sett at stats- og folkekirker mister oppslutning, mens andre trossyn blomstrer.

– Det tradisjonelle og homogene tidligere samfunnet er rett og slett erstattet med et mer komplekst samfunn. For hva tenker man når Märtha Louise og Snåsamannen også kaller seg kristne, spør Petersen.

Likevel er kristendommen noe lokalt forankret. Det er trygt og velkjent, og gjør at folk søker seg til kristendommen når verden banker på døren.

– Tryggheten skaper rammer for fellesskap med gode verdier. Men det er ofte en individualisert kristendom, et produkt vi ser i moderne kristen tro, sier han.

Veilede, ikke dominere

Spiritualisme er troen på at alle er ånder som lever et evig liv. Åndene blir inkarnert på jorden for å lære noe i en åndelig utvikling. Deres Gud kalles for Kilden, en skapende og intelligent kraft. Videre mener de at Gud er den samme for hver religion som skriver om den.

– Vi har syv prinsipper som står sentralt i spiritualismen. Men troen vår tillater en større frihet enn for eksempel kristendommen hvor ting er mer fastlåste, sier André Kirsebom, pressetalsmann og leder for Norsk Spiritualist Forening.

Det finnes flere sannheter der ute, og ikke bare den de har i spiritualismen. Alle religioner og trosretninger har tidligere vært inne på noe i sine verdenssyn.

– Vi mener vi er nærmere måten man burde leve på, men det er flere veier til Gud. Det er ingen straffende Gud i spiritualismen, men vi mener at om man følger vår tro kommer man nærmere, sier han.

Det er verdier i tradisjonell religion, om man kan tolke budskapet til for eksempel kristendommen litt annerledes enn det gjøres i bibelen.

– Spiritualisme er mye nærmere urkirken enn det dagens kirke er i dag. Vi gjør det som bibelen sier man skal gjøre. Å gå ut blant mennesker og hjelpe dem gjennom healing, forteller Kirsebom.

Han sier at den kristne kirken har vært for opptatt av makten som følger med religioner. Spiritualistene er opptatte av å veilede mennesker til å oppnå lærdom, i stedet for å dominere.

Vante pilegrimsveier

– I det vi kaller det kultiske miljøet lyttes det stadig til ledere. Men i stedet for presten så er det vismannen og den kloke konen en hører på, forteller førsteamanuensis Petersen.

Den troende følger altså fortsatt faste pilegrimsveier. Derimot er folk friere til å bestemme hva de vil tro på. Terskelen er lavere for egne ideer, og av og til dukker det opp nye ideer som kvantehealing, krystaller, og kanalisering.

Selv om dagens religiøse landskap er preget av mye forskjellig, var ikke ting nødvendigvis bedre før. En dominant religion knytter sammen og beskytter mot uro, men undertrykker og innsnevrer samtidig. Det individualiserte samfunnet kan ofte bli mer splittet og oppleve større uenigheter.

– Men når ånden er ute av flasken må vi nok bare akseptere det. I sosiologien snakker man om et uenighetsfellesskap, hvor man gjennom forskjellige

syn skal komme fram til gode verdier, forteller Petersen.

I individualiteten ser man kanskje likheter med forbrukersamfunnet, man plukker med seg det man liker til sitt religionsprodukt. Petersen sier at markedsføring av religion langt ifra er nytt, men at nyreligiositet passer bedre inn i dagens marked enn religioners dogmatikk.

– Når troen tar høyde for individets horisont, så passer religiøse tanker som kan kombineres fritt bedre. Men man opplever også det motsatte. I møtet med sammensuriumet vender noen seg tilbake til de etablerte religioners trygge favn, sier Petersen.

Nyateistisk krigføring

I dag er det faktisk helt innafor å ikke tro på noe som helst, uten å møte ubehagelige konflikter og bli forfulgt. Om noe så er aggresjonen vendt mot religionen med militante ateister som Richard Dawkin i front. Han havner ofte i spisse ordvekslinger i sosiale medier, og har en herskare av følgere. Petersen kaller disse for nyateister, og sier de framfører sin overbevisning provoserende, og ofte reduserende.

– Dawkins er ikke kjent for kunnskap om religion. Nyateismens bruk av naturalisme som religionskritikk er nok en konsekvens av tapt status de senere årtiene, forteller Petersen.

André Kirsebom sier at spiritualistene ofte blir møtt med forståelse for troen sin.

– Samtidig er det mange som synes det er rart det vi holder på med. Spesielt reagerer folk på at vi har kontakt med mennesker som har gått over til den andre siden. De ber ofte om bevis, men det handler ikke om å bevise, det har med hva man tror på, forteller han.

Spiritualistene har jobb for å samle beviser for sin tro, og Kirsebom mener at om man undersøker temaet så finner man dem.

– Vi er en levende religion, som jobber med å tilpasse seg møtet med verdenen sånn den er i dag og ikke bare bruke ei bok skrevet for flere tusen år siden, sier han.

For troende bruker ikke skylapper. Tro og vitenskapen står ikke lenger i hvert sitt hjørne av ringen som erkefiender. Når individet står fritt til å velge blir den ateistiske krigføringen nærmest hyklersk. Det virker som kritikken blir hardere i frykt for å miste relevans.

– Man skal ikke alltid stryke religionen med hårene. Spørsmålet er hva denne formen for provokasjon fører til, lurer Petersen på. **UD**

Visit Wyoming

Du er heilt åleine i villmarka for å verne skogen mot brann, men samtalen er sentrum i *Firewatch*.

Firewatch er eit fyrstepersons eventyrspel som introduserast med ei kort historie. Den tek karakteren din ut i audemarka i Wyoming for å sjå etter brann. Eg har alltid ønska å reise til Wyoming, no får eg ein forsmak. Det er vakker villmark, med stup, sumpar, elver, skogar og alt du kan tenkje deg av dyrelydar.

Som uerfaren spelar tek det meg fem minutt å ete ein müslibar fordi «Hold E» faktisk berre betyr å halde nede E. Eg slit med å følgje stien, snur meg etter sommarfuglar og tretpar og ender berre med å løpe rett i alt. Skogstur er ein av hovud-ingrediensane i spelet, og eg saknar heile tida moglegheita til å ta ut ein skikkeleg kompasskurs. Dei einaste avbrota i skogs-idyllen er samtalan med Delilah, sjefen din, over radio.

Ingen har forberedt meg på at det skal bli skummelt. Musikken snik innpå deg, det byggar opp til storm og ei skrivemaskin er ikkje der ho skal vere. Eg føler meg faktisk heilt åleine og einsam i villmarka. Derfor er det overraskande at hovudvekta i spelet ligg i dialogen.

Du står ansvarleg for kva du rapporterar til Delilah, og korleis du svarar ho, gjennom ulike val i ein dialogboks. Er du alltid ærleg, eller er du typen til å halde noko skjult til du har funnen ut av det? Kanskje bør ein lyge til Delilah, for det er ikkje sikkert at ho er ærleg med deg. Spelet er som å lese ei god krimhistorie, men der ei bok utfordrar deg til å tenkje over problemstillingar, er ein i spelet tvungen til å ta desse vala.

Samvitet mitt tillèt meg ikkje å gå forbi tomme ølbokser i ein virtuell skog på dataskjermen min, så sjølsagt er eg dønn ærleg med Delilah. Blant dialog-alternativa finn eg sjelda noko som er avvæpnande og greit. Rollefiguren sei heller aldri det eg trur eg har valt. Der ei bok tillèt deg å ta avstand frå karakteren, må eg no tole å vere han. Eg føler meg utfordra på kven eg er.

Gjennomgåande for heile spelet er ei trist, underleg stemning der ein lurar på kven som har skuld på ein av dei endelause løpeturane i skogen. Det sluttar i same stil, utan nokon form for jubel eller bakover-sveis. Skaparen tek deg ned på jorda att.

Tekst: Tora Olsen

Tre grunner til ikke å få barn

Hvis dette er det småbarnsforeldre må igjennom, så er denne filmen verdens beste prevensjonsmiddel.

Alvin og gjengen: I farta er den fjerde i rekken av filmer om tre snakkende jordekorn: en tykk, en tynn og en midt imellom, alle med stemmer som indikerer at de har svelget hver sin gassballong. De tre animerte dyrene bor sammen med en ikke-animert mann i et stort hus. Mannen heter Dave, og kaller jordekornene for «gutta sine». Det er vanskelig å forstå hvordan denne mannen har klart å lage jord-ekorn, så vi konkluderer med at det må være noe alvorlig galt med ham.

Etterhvert så viser det seg at han bare en liksomfar som liker å ha tre syngende jordekorn boende hjemme hos seg. Heldigvis for Dave får han seg en kjæreste, som er med på å drive handlingen videre til et punkt hvor de tre bestemmer seg for å sabotere parforholdet.

Handlingen er løvtynn, og totalt urealistisk. Hvorfor er det ingen som reagerer når de møter snakkende ekorn? Selv dama til Dave, som visstnok skal være lege, ser ikke ut til å reagere nevneverdig når hun blir presentert for Alvin og gjengen. Ekornene kan også mye mer enn å prate. De er irriterende aktive på sosiale medier.

Syngende kan de også. Gjennom hele dette en og en halv time lange makkverket som skal kalles en film, blir vi plaget av sanger framført av Alvin og vennene hans. Den altfor pratsomme gjengen, med de alt for lyse stemmene, synger sin egen versjon av «Uptown funk» som får selv Crazy frog til å virke musikalsk. En norsk ballade med linjer som: «Du er feilfri selv i dine feiltrinn» setter endelig sluttstrek for publikums lidelse.

Filmen har et merkelig språk, der frasene «Bøller du med meg?» og «Gi meg fem» ofte går igjen. Det snodige språket får det til å føles som om filmen hadde premiere i 1996, ikke i 2016. Den usynkroniserte dubbingen av de ikke-animerte karakterene gjør heller ikke saken bedre. «Dette er jo tross alt en barnefilm,» tenker du kanskje? Verdens mest kresne publikum forventer seg forhåpentligvis noe av vesentlig høyere kvalitet. Hele filmen er et venstre-hånds-arbeid, der pipete stemmer og tilbakestående karakterer er blandet sammen til noe som ikke er egnet til annet enn å torturere småbarnsforeldre.

Tekst: Stefan Kaliski

Hater alle hvite menn som pusher 60

Oscar-komiteen forandrer medlemskapsreglene etter sitt andre år med en fullstendig hvitvasket nominasjonsliste. Det løser ikke problemet.

KOMMENTAR

FRIDA HEMPEL

Radiojournalist

Oscar-komiteen er klubben for gamle, hvite menn. Hvis du ikke tror meg, her er litt statistikk: 94 prosent av de som bestemmer hvilke filmer som skal få en Oscar-statue er hvite. 77 prosent av dem er menn. Gjennomsnittsalderen deres er 63 år. Grunnen til dette er ganske enkel: Vinner du en Oscar-statue har du medlemskap på livstid. Og siden denne gjengen vanligvis gir priser til andre hvite menn, forsterker trenden seg ytterligere. Så ille har det blitt, at de nå har forandret reglene slik at kun aktive medlemmer – altså de som har vunnet de siste ti årene – får stemme. Dette er ment å sparke ut folk før de blir gamle og bitre, men hvis de ikke forandrer nominasjonsprosessen vil det ikke fikse problemet.

Til alle dere som tror dette handler om at akademiet prioriterer kvalitet over sosialt engasjement: Stanley Kubrick, USAs mest innflytelsesrike regissør, vant aldri regi-Oscar. *Forrest Gump* fikk beste film over *Pulp Fiction* og *Shawshank Redemption*. *Rocky* slo *Taxi Driver*, og i år har de faen meg nominert Sylvester

Stallone igjen. Oscar-komiteen er kjent for å bomme. Så den unnskyldningen begynner å bli jævlig tynn.

Da 12 Years a Slave vant for beste film og beste kvinnelige hovedrolle, var det like mye akademiet som tok æren for å gi priser til en film om «svarte» problemer. Men denne seieren var vel heller en «det var faen meg på tide», da Steve McQueen ble den første svarte regissøren som vant i kategorien beste film. Bør akademiet få skryt for å innrømme at slaveri sugde, i et land der politivold mot svarte fortsetter å skape opprør? Nei.

Bør akademiet få skryt for å innrømme at slaveri sugde, i et land der politivold mot svarte fortsetter å skape opprør? Nei.

Til syvende og sist er det vi som taper på at det ikke er årets beste filmer og filmarbeidere som løftes fram. Om Leonardo DiCaprio *endelig* får Oscar-statuetten sin i år, vil det være fordi han *må* få en pris. Men hva med filmene som gjorde ham legendarisk? Skal vi virkelig påstå at *The Revenant* kan måle seg med *What's Eating Gilbert Grape*, *Romeo + Julie* eller til og med *The Wolf of Wall Street*? Det som burde være

en måte å hedre de sjeldne prestasjonene er i stedet bransjens klapp på skulderen for lang og tro tjeneste. Det er trist at prisen ikke kan lede oss til filmperlene, og bare viser oss bransjens indre politikk.

Men det virkelig problematiske er selvfølgelig at Oscar-utdelingen bare er et symptom i en bransje som ikke spiller sin egen befolkning. De kan selvfølgelig fortsette å påstå at det ikke er nok kvinner som jobber med film, men uavhengige festivaler har godt over fem ganger så mange kvinnelige deltagere som den studiodominerte delen av bransjen. Det er et problem at det er samme gjeng som alltid får fortelle sine historier. Det gjør at filmene våre blir like, og vi mister muligheten til å utvide våre egne perspektiver. Gjennom å premiere de samme filmene hver gang, forteller de oss at det er denne typen historier som fortjener annerkjennelse.

Sosialt ansvar trenger ikke å gå på bekostning av kvalitet. I Oscarens tilfelle vil det antakeligvis gjøre det motsatte. Et mer mangfoldig akademi kan ikke rydde opp i en urettferdig bransje, men det kan i alle fall lede publikum til det som er interessant og annerledes, i motsetning til det rælet de premierer nå. Eneste unnskyldning til å ikke ta det ansvaret må være at de ikke tror at film har sosial påvirkningskraft. Da bør de få seg en annen jobb.

Kulturkalenderen

23. februar - 8. mars
underkant reell ku

TIRSDAG 23. FEBRUAR Olavshallen

Klokka 19.30: Per Fugelli og Klaus Sonstad møtes for en samtale om hyllest til livet, og hyllest til døden. En spennende samtale på en ellers kanskje normal tirsdagskveld.

Work-Work

Klokka 18.00: Hørt om kunstig intelligens? Ja, nei? Hva er det, hva brukes det til, og er det noen utfordringer med det? Dette vil Litteraturhuset og Work-Work svare på i form av et debattmøte om kunstig intelligens, på byens nye og kule spillbar.

ONSDAG 24. FEBRUAR Familien

Klokka 20.00: Kvern kunnskapen litt i Quizkverna, Familiens quizkveld med fokus på musikk, kultur og underholdning!

Trøndelag Teater

Klokka 19.30: Vekker skuespiller og humordronning Elsa Lystad noen nostalgiske minner fra TV-kvelden som barn? Nå gjester hun teateret med forestillingen *Mitt liv som Elsa*, et varmt og nært, men og selvfølgelig et morsomt møte med denne herlige dama!

TORSdag 25. FEBRUAR Rockheim

Klokka 13.00: Vier midt i vinterferien, men uansett om du virkelig har ferie eller ei så kan du ta turen til Rockheim og se på *Introduksjon Supersonic Scientists* som er en utstilling om rockebandet Motorpsycho fra Trondheim. Eller sjekk ut resten av Rockheim, det er jo tross alt «ferie»!

FREDAG 26. FEBRUAR Good Omens

Klokka 21.30: Finn en feil: Bright Lights, fredag, Good Omens, hjemme. Hint: Det begynner på h. Bright Lights spiller nemlig konsert i kveld!

Olavshallen

Klokka 19.30: Dette bandet har eksistert i 24 år og har sluppet over en million plater. Sangene «Tir n'a Noir», «Månemannen» og «Liten fugel» er alle sanger som de fleste kan. Det er selvsagt snakk om Vamp som holder konsert!

Studentersamfundet

Klokka 22.00: Silja Sol har opptrådd på flere festivaler i 2015, ble nominert til spellemann og har nå kommet med sitt nye album *Væremeh*. Hun ønsker selvfølgelig at du skal være med på Klubben i kveld!

LØRDAG 27. FEBRUAR Antikvariatet

Klokka 19.00: Bokkaféen har blitt gjort om til en scene, og i helga spilles

teaterstykket *Bug* av Rabarbrateateret rett foran ansiktet på deg. De setter lys på psykiske lidelser og spørsmål om virkeligheten, og det er meningen at publikum skal sitte igjen med egne spørsmål og meninger. Hva skjer egentlig i dette stykket?

Sirkus Shopping

Klokka 11.00: Har du alltid drømt om å være med på Top Model eller Victorias Secret Show? Dette er ikke helt likt, men så nært du kommer denne lørdagen kanskje. Sirkus Shopping søker modeller til sitt modellarkiv, og holder audition for alle mellom 4-100 år, men du får nok snike deg med om du er 101 år og.

SØNDAG 28. FEBRUAR Ila Brainnstasjon

Klokka 14.00: Søndag er hviledag, jazz er rolig musikk, kaffe er livsnødvendig og vaffel er digg søndagskos. Slå sammen dette så får du en perfekt søndagsjazz på Ila!

Studentersamfundet

Klokka 18.00: Studentersamfundets symfoniorkester smeller til med konsert i Storsalen der filmmusikk er temaet. Det blir både musikk fra klassiske filmer og nye filmer, og det er mye bedre enn å høre musikken gjennom en skjerm.

MANDAG 29. FEBRUAR NTNU Dragvoll og Gløshaugen

Klokka 10.00: Ny dag, ny uke, ny karma. Fretex og NTNU har gått sammen for å få til en gi-bort-dag for klær og ting du ikke har bruk for lenger, men som andre har stor bruk for. Den største gleden du kan ha, er å gjøre andre glad! PS: alle som gir er og med i trekningen av kule premier. Vinn-vinn!

TIRSDAG 1. MARS Familien

Klokka 19.00: Det er ikke kun konserter som skjer på Familien. Studenten Kristine Wathne fra Norsk Fotofag-skole stiller ut, og selger, fotografier fra 2014-2016 fra hverdagens øyeblikk i undergrunnen i Berlin!

Marinen

Klokka 13.00: Stine og Nina ønsker å benytte vinteren mens de kan, fordi den beste sommeren får du på vinteren, mener de. Møt opp i badetøy og solkrem og nyt sommeren før alle andre!

ONSDAG 2. MARS Studentersamfundet

Klokka 19.00: Studentersamfundets Interne Teater har premiere på stykket *En maler kommer sjeldent alene* på Knaus. Det skal bli ellevillt med komiske forviklinger og spesielle, håpløse situasjoner.

ARKIVFOTO: Hans Fredrik Sunde

Suhmhuset

Klokka 19.00: Kafépupp; det ordet trekker nok litt oppmerksomhet. Offentlig amming er et tema med mange forskjellige meninger, og i kveld blir det foredrag om et sosiologisk studie av amming på kafé.

TORSdag 3. MARS Lille London

Klokka 20.00: Lille London har student quiz hver torsdag, og studentrabatt på mat. En ganske ok plass å ta torsdagskvelden altså.

FREDAG 4. MARS Granåsen skisenter

Klokka 09.00: Lei av å se skiskyting på tv? Til helga blir det skiskytterfest i byen med landets, og verdens, beste skiskyttere i aksjon!

Reisverket

Klokka 10.00: Trondheims største bokloppis går ikke tom for bøker så fort, men lover over 50 000 boktitler til en billig penge! Har du alltid hatt lyst på et eget bibliotek, så har du en god sjanse til det nå.

Studentersamfundet

Klokka 20.00: Har du alltid hatt lyst å gå kledd som transvestitt, romvesen eller møte opp i Storsalen i bare undertøyet, men det har liksom aldri vært noe anledning for det? I kveld vises kultfilmen over alle kultfilmer, *The Rocky Horror Picture Show*, og man skal kle seg for anledningen. Samtidig med filmen blir det scene-show, og det er duket for en heit kveld!

LØRDAG 5. MARS Antikvariatet

Klokka 20.00: Det blir en akustisk lørdagsaften på Bakklandet der singer-songwriter Jonas Ledang holder konsert. Namdalsavisa kaller han den nye Bob Dylan, og selv har han Tom Petty som sin store helt. Dette lover jo bare bra?

Byscenen

Klokka 21.00: Konsertkvelden fortsetter med den norske popgruppa Minor Majority som nettopp fylte ti år! Konserten blir med gamle og nye låter, og helst med deg i publikummet.

Realfagsbygget, Gløshaugen

Klokka 18.00: Skolen på en lørdag, og det er ikke eksamenstid en gang? Jepp, fordi i kveld blir det en annerledes kulturell kveld inspirert av Vest-Afrikas perle Ghana! Det loves en spennende gjenskapelse av Ghanas kultur gjennom fortellinger, dans, mote, drama, og ærlige historier. Waka Waka!

SØNDAG 6. MARS Studentersamfundet

Klokka 19.00: Søndagsfilmen i dag blir den prislønnede franske animasjonsfilmen *Trillingene fra Belleville*. Filmen inneholder noe dialog, men mye av handlingen fortelles gjennom sang og pantomime, og er spesielt kjent for den gode animasjonen.

MANDAG 7. MARS Trondheim Torg

Klokka 16.00: Vinterlyd på Torget med Paperboys, Julie Bergan, Morgan Suele, playerne Marcus og Martinus, og flere artister med vinterens vakreste konserter! P4 og Kreftforeningen inviterer til gratis konsert, men denne konserten fortjener litt penger til en god sak, som Krafttak mot kreft!

TIRSDAG 8. MARS

Tuesday is fun day, spesielt med et nytt nummer av Under Dusken ute!

KVISS #6

SPØRSMÅL:

1. Vi har fått en ny UKEsjef, som skal lede UKA-17. Hva heter den nye UKEsjefen?

2. Den nye Samfundetlederen ble valgt onsdag 17. februar, men når overtar vedkommende stillingen?

3. Og hva heter den nye Samfundetlederen?

4. Det er gjevt å være leder, men hva er Samfundets høyeste organ?

5. Men nok om Studentersamfundet i Trondhjem, det finnes nemlig et i Oslo også. Hva er dets offisielle navn?

6. Studentersamfunnet i Oslo har et dyr til maskot. Hvilket?

7. ... og hva heter bygningen som huser studentersamfunnet i Oslo?

8. Når vi først befinner oss i hovedstaden: Hvilket profilert medlem av kvinnegruppa Ottar lagde bruduljer på et parolemøte for åttende-mars-komiteen i Oslo?

9. ... og hvor mange «pikk» var det hun ba 19-åringen fra Venstre om å suge hver dag i et år for å revurdere sitt syn på sexkjøpsloven?

10. Hvilken artist ble nylig nektet inngang på et nachspiel etter Grammy-utdelingen fordi dørvakten ikke kjente ham igjen?

11. Hvilket flyselskap har truet med å legge ned alle sine ruter fra Rygge lufthavn dersom flyseteavgiften på 88 kroner per reise blir innført?

12. Det finnes flere måter å fly på: Hva heter Norges eneste skiflygingsbakke?

13. Filmen *Birkebeinerne* går på kino om dagen. Den handler kort fortalt om noen menn på 1200-tallet som er gode på ski og går med Norges framtidige konge på ryggen. Hva heter denne framtidige kongen til fornavn?

14. ... og hvem spiller hovedrollene i filmen?

15. Hvilken norsk fjord planlegges det å dumpe avfall fra gruvedrift i?

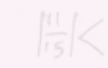
16. Regjeringen varsler at de skal endre NRKs kringkastingslisens. På hvilken måte tenker man å endre den?

17. Premier League-spiller Adam Johnson fikk nettopp sparken fra den engelske klubben Sunderland. Hvorfor?

18. Hvilket amerikansk teknologiselskap nektet nylig å følge FBI's ordre i forbindelse med terrorretterforskning?

19. Kusmaen har hatt et nytt utbrudd. I hvilken by?

20. Vi avslutter i bartebyen: Hva heter den nye studentavisen ved BI i Trondheim?

Illustrasjon: Håvard Karlsen

KVISSMASTER:
Eirik Vågeskar og Thorben Dahl
Spørsmål og kommentarer sendes til
eirik.vageskar@studentmediene.no

SVAR:

1. Martin Næss 2. 17. mai 3. Gabriel Øvrigstad 4. Samfundsmøtet, ifølge Samfundet selv 5. Det Norske Studentersamfund 6. En gris 7. Chateau Neuf (et ordspill på grisbyden «nøff») 8. Karl Jaquesson 9. Tr 10. Paul McCartney 11. Ryanair 12. Vikersundbakken 13. Håkon (IV Håkons son) 14. Kristoffer Hviig og Jakob Oftebro 15. Fjordgorden 16. Lisens skal betales som en del av skatten i stedet for som en regning med fast pris. 17. Han tilsto å ha hatt et seksuelt forhold til en 15-åring fm. 18. Apple. FBI ba Apple om å lage en spesialversjon av iPhones operativsystem som kunne avslørt en hvilken som helst brukers hemmelige data. 19. Bergen. 12 tilfeller er registrert blant byens studenter. 20. Flaugh, og den utgis passende nok kun på papir.

DINE POENG OG TILHØRENDE SKJEBNER:

0 - 3 poeng: Du blir nødt til å gå på parolemøte for 8.-mars-komiteen i Oslo og foreslå å avskaffe sexkjøpsloven.

4 - 7 poeng: Du må stille som UKEsjefkandidat med hovedparolen «Jeg vil ha flere penger fra Statoil, legge ned Dødens dal, og avskaffe UKEfølelsen».

8 - 11 poeng: Du må studere i Oslo. Det kunne vært verre, og det kunne vært bedre.

12 - 15 poeng: Du får en lengre karriere der du skriver noen av tidenes mest kjente låter, men blir nektet inngang på et musikernachspiel fordi dørvakten ikke kjenner deg igjen. Et skår i gleden, men du overlever.

16 - 19 poeng: Du får gå opp på scenen på 17. mai og presentere tidenes UKEoverskudd: God stemning, men på den annen side har du ført regnskap de siste månedene.

20 poeng: Du får være student i Trondheim.

TA DET PÅ UKEGEFÜHLEN

Et spørsmål i forrige kviss var tvetydig: Hva het den første UKERE-ven? Vårt svar var *Maxis* (1913), mens en innsender mente det var *Baccarat* (1917). Her gir jeg både oss og innsenderen rett.

I høst markedsførte UKA revyen *Lurifax* som «nummer 50 i rekken». Ettersom det ikke var revy under krigen, må man regne *Maxis* som nummer én for at *Lurifax* skal være nummer femti. For krigen var denne tidsregningen vanlig, noe man kan merke av UKERE-ven *Dek e du* («ti og to») fra 1935. I senere tid har man gått over til å regne *Baccarat* som den første, ettersom UKA først fant sted i 1917.

Om vi gjentar spørsmålet, skal vi huske årstall. Vi gir samtidig de som har fått underkjent velbegrunnede *Baccarat*-svar rett til å be dommerne om å ta ting mer på UKEgeföhlen; det er lov å vise skjønn.

Med skjønn og vennlig hilsen
Eirik Vågeskar, kvissmester

Har knekt Dylan-koden

Johan Aarstein og Ida Løvheim gjør suksess med å tolke Bob Dylan på nordnorsk.

TEKST: Kristian Gisvold FOTO: Lasse Georg Tønnessen

– Det ble bedre enn jeg hadde planlagt at det skulle bli, forteller Johan Aarstein leende.

Aarstein har siden i fjor sommer reist rundt sammen med Ida Løvheim og framført sin nordnorske tolkning av Bob Dylans låter. Men selve prosjektet begynte allerede for tre år siden.

– Jeg spilte i et band som het Hjerterå, hvor vi sang på nordnorsk. Samtidig begynte jeg å oversette Dylan til norsk som hobby. Så hadde vi én konsert med Dylan-låter, og det skulle være det.

Men konserten ga mersmak, og responsen var god.

– Interessen for prosjektet var større enn jeg trodde den skulle være. Så jeg fortsatte, og i fjor sommer hadde jeg oversatt nok låter til å ha en ordentlig konsert, forteller Lofotværingen.

Interessen i resten av landet har også kommet som et lite sjokk.

– Jeg blir alltid litt overrasket over interessen for konsertene våre. Hadde jeg visst at vi kom til å selge ut her i Trondheim så raskt så hadde jeg booket en større scene, forteller Aarstein, før han diplomatisk legger til:

– Men jeg er veldig glad for at vi skal spille på Antikvariatet, det er kjempetrivelig her.

Jenta fra nord

Med seg på laget fikk Aarstein musikkstudent Ida Løvheim. Løvheim har tidligere spilt litt med Aarsteins band Hjerterå, og hun ble betatt av Aarsteins tolkninger.

– Jeg har på mange måter oppdaget Bob Dylan gjennom dette prosjektet. På noen av låtene var Johans versjon mitt første møte med sangen, forteller Løvheim.

Aarstein gjør oversettingsjobben selv, men gir Løvheim mye av æren for suksessen.

– Jeg spilte på en kafé i Tromsø en gang. Der spilte jeg en del låter selv, også var Ida med på to av de. Jeg fikk så utrolig mye bedre respons på de sangene Ida var med på. Så da måtte jeg jo nesten bare ta henne med videre, forklarer Aarstein.

Magda sin gård

Bob Dylan er et navn som ofte nevnes i sammenheng med litteraturpriser så vel som musikkpriser. Å oversette såpass komplekse tekster har på ingen måte vært en enkel oppgave.

– En av grunnene til at jeg begynte å oversette Dylan var at jeg ville utfordre meg selv. Jeg hadde tidligere oversatt både Paul Simon og Tom Waits, men sammenlignet med Dylan er de relativt greie å oversette.

Til slutt følte Aarstein at han hadde klart å knekke en kode. «Maggie’s Farm» ble «Magda sin gård», og «It Ain’t Me, Babe» ble «Det e ikkje mæ».

– Det som er litt takknemlig med Dylans tekster er at selv om mye har en historisk kontekst, så er det samtidig tidløst. Og dermed også på en måte stedløst. Så noen ting går det fint an å sette inn i en norsk kontekst. Samtidig vil jeg ikke tvinge teksten inn i noe som helst, så hvis det blir den eneste måten å oversette den på så lar jeg heller være, forteller han.

Med Bob ved sin side?

Så, 11. februar, skjedde noe uventet. Bob Dylans offisielle facebookside annonserte at Dylan selv skulle spille konsert på Bardufoss en månedes tid senere. Datoen ble til og med lagt inn i Dylans offisielle turné-program på Facebook og ligger der i skrivende stund fortsatt. Hvis man forsøker å bestille billett, blir man imidlertid sendt rett til Aarstein og Løvheims konsert.

– Det var jo bare helt vilt. Jeg aner ikke hvordan det har skjedd, forteller Aarstein.

Tar dere det som en anerkjennelse?

– Jeg tror det må være en misforståelse, er det ikke det da? spør Løvheim noe usikkert.

– Jo, men det er samtidig så sprøtt at jeg velger å tolke det som en anerkjennelse, legger Aarstein leende til.

Hvis det skulle vise seg at Dylan virkelig tar turen til Bardufoss, hva skjer da?

– Han skal iallefall få lov til å danse, svarer Løvheim kjapt.

Tidene forandrer seg

Selv om forrige uke gikk med til å turnere, og etterspørselen var såpass stor at de så seg nødt til å arrangere en ekstrakonsert i Bergen, er de klare på at dette ikke er noe som kan fortsette for alltid.

– Alle musikkprosjekter har en naturlig leveperiode, og dette her har en kortere leveperiode enn andre prosjekter. Selv om vi føler aldri så mye at vi gjør noe nytt og orginalt, så er vi til syvende og sist bare et band som tolker en annen artist, forteller Aarstein, før han legger til:

– Når det er sagt så er vi veldig glad for denne interessen, så vi skal melke det så godt vi kan. Og det er jo et tidløst prosjekt, så det er alltid noe vi kan komme tilbake til. **UD**

TRE KJAPPE:

Beste Dylanlåt å sovne til:

Ida - «Ring Them Bells»

Johan - «Pretty Sorrow»

Beste Dylanlåt å trene til:

Johan - «Changing Of The Guards»

Ida - «Changing Of The Guards»

Beste Dylanlåt å jobbe til:

Johan - Det er distraherende, men «Gotta Serve Somebody»

Ida - «Soon After Midnight»

UNG FOR ALLTID: Aarstein forteller at han stort sett holder seg til Dylans tidlige verker når han oversetter, fordi han lettere identifiserer seg med den unge Dylan.

NORDNORSK BLUES: Og rock. Og ballader. Duoen Aarstein og Løvheim jobbet seg elegant gjennom et utvalg nordnorske Dylanlåter på antikvariatet, til publikums beiegingstring.

ANMELDELSE

TEKST: Rasmus Liestøl FOTO: Lasse Georg Tønnessen

KVELDENS SETLISTE

1. «Alltid velkommen hos mæ»/«Queen Jane Approximately»
2. «Magda sin gård»/«Maggie’s Farm»
3. «Gi dæ ly»/«Shelter From The Storm»
4. «Den æ tenker på»/«Mama, You’ve Been On My Mind»
5. «Ugjennomtrengelig blått»/«Tangled Up In Blue»
6. «Øngre nu»/«My Back Pages»
7. «Herre av krig»/«Masters of War»
8. «Æ vil ha dæ»/«I Want You»
9. «Sørgermarsj»/«Dirge»
10. «Ikkje tenk meir på det»/«Don’t Think Twice, It’s Alright»
11. «Blåe øya hjelp dæ ikkje nu»/«It’s All Over Now, Baby Blue»
12. «Triste øya»/«Sad Eyed Lady Of The Lowlands»

Ekstranummer

«Subterranean Homesick Blues»

«Det e ikkje mæ»/«It Ain’t Me, Babe»

Drøyt et kvarter over åtte inntar Ida Løvheim og Johan Aarstein Bokbaren Antikvariatet. Lokalet er stappfullt, det er såvidt plass til publikum. Det oser av spenning, men også tålmodighet.

Duoen setter i gang og det er helt stille i Bokbaren. Alle blir sjarmert av nydelig fingerspill og vakre, sterke, stemmer som fyller rommet. Flere lukker øynene, lener seg mot menneskene de er med, og blir forført av magien.

Allerede fra første stund blir jeg fengslet av teksten og melodien. Det er utrolig interessant å høre hva Aarstein har gjort med låtene til den legendariske artisten. Det føles nesten som å være til stede på en av konsertene Joan Baez og Bob Dylan gjorde sammen på 60-tallet, bare i en moderne form.

Publikum jubler høyt mellom hvert nummer, men tier helt under framføringene. Det er slik et publikum skal oppføre seg! Nå skal det også sies at det er en gjennomsnittsalder på 55.

Flere av mine personlige favoritter dukker opp underveis, og jeg får frysninger fra korsryggen og opp i nakken opptil flere ganger. Konsertens høydepunkter må være «Magda sin gård», «Gi dæ ly» og «Ugjennomtrengelig blått».

Jeg har lite å utsette på konserten bortsett fra litt småsomling med gitarstemming og et tilfelle av glemt

tekst, men dette greier Aarstein og Løvheim raskt å sjarmere seg ut av. Aarstein forteller også om utfordringen ved å oversette Dylan; at det er vanskelig og at man må ha tunga rett i munn, for det kan fort bli en feiltolkning eller en dårlig kopi. Det Aarstein har greid er å lage sin helt egen versjon av hver enkelt låt, noe det står stor respekt av, og som gjør det hele autentisk.

Som Dylan-fanatiker kan man være skeptisk til noe som dette, og kritisk til hvordan en annen enn seg selv har tolket teksten. Men det som er så fint med Aarsteins oversettelser er at tekstene holder en viss objektivitet ved seg og gjør klart for nytolkning. Han bevarer Dylans vage skildringer på en enestående måte.

Etter tolv låter går duoen av scenen, noe publikum ikke godtar. Det blir ekstranummer med «Subterranean Homesick Blues» på engelsk og «Det e ikkje mæ». En nydelig avslutning på en veldig fin kveld.

Jeg er enig i at alle prosjekter har en viss levetid. Dette er likevel noe jeg gjerne vil se igjen, i kjent Dylan-stil, med hese stemmer og uforventa endringer i melodier og tekst. Bare ikke noen av de rabiante kristne låtene, det kan de hoppe over.

PUBLIKUMSTEKKE: Da Karpe Diem gjestet Samfundet danset hele Trondheim med.

Vestkantsvartinga

Da Karpe Diem nylig var i Trondheim tok FEBER en prat med dem om livet som rollemodeller, makta til hvite menn som pusher 50, og hva greia med grisene er.

TEKST: Torjus Lunder Bredvold

FOTO: Sigurd Nyquist

Hvorfor har dere hentet tittelen på kommende skive Heisann Montebello fra Trond Kirkvaags humorserie fra tidlig 2000-tallet?

– Dette er noe vi vokste opp med, et program som harselerer med vestkanten av Oslo, sier Magdi, før Chirag legger til:

– Vi er fra Vestkanten, og i *Heisann Montebello* fikk vi se på godt og vondt de folkene vi hadde rundt oss. Skiva er ennå ikke ute, men vi har sett og hørt flere av låtene.

– Litt som å lese boka før du ser filmen

Har dere satt noen dato for skiva enda?

Chirag peker på Magdi, og sier at Magdi mener at man ikke gir ut skiver i 2016, og at det derfor er hans avgjørelse. Magdi svarer at han føler at man blir låst til album som format, og at de prøver å tenke litt annerledes ved heller å gi ut bilde og lyd sammen i musikkvideoer spredd ut over tid.

– Det er heller et prosjekt enn et album. Ingen av låtene gis ut uten musikkvideoer. Normalt gir artister ut én låt. Og viser det seg å bli en hit, så gir man ut en musikkvideo et par måneder senere. Da har folk allerede en oppfatning av bildet eller stemninga i låta, fortsetter Magdi.

– Det er litt som å lese boka før du ser filmen, legger Magdi til. Vi prøver å gi ut boka, filmen, og kinosalen samtidig.

Hvor lenge har dere jobbet med det dere gir ut i dag?

– Vi har eksperimentert i studio i et par år og jobba med mange forskjellige produsenter. Vi har kasta mange låter som kjeder oss. Målet er å skape noe vi ikke har skapt før, og det føler jeg vi har gjort, sier Magdi.

Chirag ler bekreftende.

Handler om makt

Låta «Hus/hotell/slott brenner» handler om dere som rollemodeller. Hvor mye føler dere at det er dere eller media som skaper nettopp dette bildet av dere som rollemodeller?

– Jeg ville aldri kalt meg selv for rollemodell, svarer Chirag. Dette er et merkelig voksenord, som ingen kids bruker. «Du er en god rollemodell» betyr egentlig at du er et godt menneske fordi du har det samme moralske kompasset som meg. Det høres ut som en objektiv sannhet, men betyr bare at jeg synes du er bra fordi du er som meg

Har dere solgt dere siden dere henger med hvite menn som pusher 50?

– Neeei, eller Magdi heter Ytreeide. I så fall er det jeg som har solgt meg. Jeg føler at de har åpnet mange dører for oss, men de har lukket noen for oss også. Folk kan velge å legge seg opp i linja «jeg hater alle hvite menn som pusher 50, jeg elsker alle hvite

menn som pusher 50», sier Chirag.

– Det handler om makt, og hvem som har mest makt i samfunnet. Makt er hverken negativt eller positivt i seg selv. Dermed får man et ambivalent forhold til makt, avhengig av om den makten gagnar en selv eller ei, legger Magdi til.

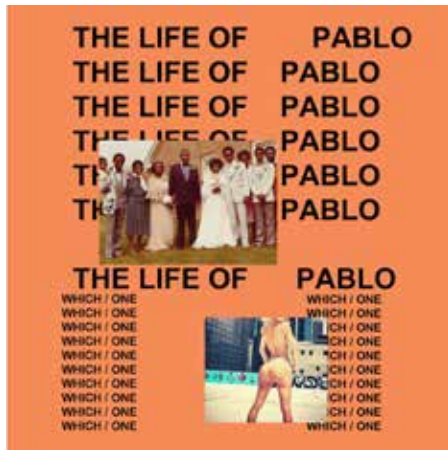
Ambivalens og svin

Svin og griser er et gjennomgående symbol i Heisann Montebello-prosjektet. Hva ønsker dere å formidle med noe som er så urent i islam, men som er overalt i videoene deres?

– Vi ønsket å finne et symbol som betyr helt forskjellige ting i forskjellige settinger. Mange steder i Asia betyr gris hell, mens i Egypt er det et skittent dyr. Vi vil ikke si så mye om grisen, heller framheve hvordan det betyr forskjellige ting for forskjellige folk. Det er sånn vi føler folk ser på oss og Oslo vest også. Jeg elsker det stedet jeg kommer fra, men det er mye døvt ved det også. Grisen er et godt symbol for den ambivalensen man har knyttet til stedet man er ifra, svarer Chirag.

Hør resten av intervjuet på facebook.com/feber. En av våre anmeldere har skrevet om sin opplevelse, les den på *Dusken.no*

TEKST: Trym Kjes

FOTO: G.O.O.D. Music

Kanye West - The Life of Pablo

En i overkant kunstnerisk Kanye.

Endringene i forkant av Kanyes sjuende albumslipp var mange. Albumet skiftet navn hele tre ganger, men etter å ha vært innom både «Swish» og «Waves», ble det endelige navnet *The Life of Pablo*.

Foruten å ha forandret selve albumnavnet tre ganger har sporlisten og forandret seg. Ti låter var utgangspunktet, men antallet endte opp på nesten det dobbelte. Et hiphop-album med 18 sanger er langt!

Til glede for Yeezus' norske disipler kan man ikke unngå å nevne at Cashmere Cat-produserte «Wolves» er en del av det endelig albumet. Haldenguttens produksjon er fet. Sangen avsluttes med en deilig outro av Frank Ocean.

The Life of Pablo velger jeg å kalle kontrastenes album. Albumets helt klart beste sang «Real Friends», ble sluppet som singel på Soundcloud for rundt en måned siden. Forventingene mine til resten av albumet gikk i taket da jeg hørte den. På internett begynte folk å snakke om at «den gamle Kanye» er tilbake, den rebelske rapperen fra *The College Dropout*-tiden. Det er ikke gjennomgående for hele albumet. Jeg syns dog ikke det er utelukkende negativt, fordi nye Kanye funker også. Han er fortsatt rebelsk, men musikken inneholder mye mer enn før.

Albumet er veldig komplekst, med et sammen-surium av ulike låter. Alt fra den klassiske, rett fram hip-hop-låta «Real Friends», til «Feedback», som er en meget slitsom sak. «No More Parties In L.A.», som Kanye visstnok har sittet på i flere år, er en sterk låt. Sammen med favoritten Kendrick Lamar skapes en minneverdig opplevelse. Det meget passende avslutningssporet «Fade» er en svært funky og discoaktig godbit.

Sett bort fra Wests til tider håpløse påfunn, kan han levere bunnsolid hiphop. Jeg skulle likevel ønske at albumet ikke inneholdt så mange ulike aspekter og rariteter. Men på sitt beste er dette meget, meget bra!

TEKST: Håkon Pedersen

FOTO: Døden Grammofon

Døden - Døden

Debutplata starter sterkt, men ikke alle elementene lar seg forene.

Trondheimsbandet Døden spiller rock, en plass mellom hardcore-punk og upolert metalcore. Denne «hardcore-punk med litt ekstra» beskrivelsen er treffende for mange band i miljøet. Døden har forberedt seg, og tatt et par grep for å skille seg ut i mengden: Her får man tekster på norsk, mer nøyaktig trøndersk, hele *tre* gitarer, og genuint trasige synth- og bass-partier.

Medlemmene i gruppa har lang fartstid i et bredt utvalg undergrunnsband i Trondheim. Forholdene ligger til rette for et album som biter kraftig fra seg, og som det også gjør i aller høyeste grad med den jævlig råe låta «Paralysen», album-åpner «Skål for undergangen» og «Havet gir, havet tar». Uheldigvis kolliderer noen av valgene bandet har tatt underveis, og sticker kjepper i hjulene for et album som kunne vært enda kvassere kritikk mot «folk flest».

Gitar-avbrekkene midt inne i «Døden følger hvert skritt du tar» og åpningen av «Gjenvinning av håpøshet» kunne like gjerne vært hørt i en renere psykedelisk rock-setting. Døden kanalisierer også en del riff og wah-soloer som minner sterkt om sen Smashing Pumpkins. Det er som om Honningbarna endelig har gitt opp samfunnsengasjementet, knust celloen, stemt ned gitarene, og skiftet dialekt.

Rent tematisk tar bandet deg tilbake til punkens røtter med misantropien skrudd opp til elleve. Her ligger et av mine største ankepunkter. Den dystre meldingen bandet bringer står ofte i grell kontrast til lydbildet, eksempelvis på «Billig sjelefred for enhver idiot» hvor bandet mister en del driv. Tekstinnholdet framstår nesten som litt komisk når intensiteten dras ned og den akustiske gitaren dras opp på låtene «Trække i egne fella» og «Vi har venta så leng på ingenting». Jeg hadde håpet Døden kunne holdt seg til å være den skjegete dommedagsprofeten som forteller meg hvor jævlig jeg burde føle meg, istedenfor å selv bukke under for angsten midtveis i plata.

TEKST: Mari Engh

FOTO: Jansen Plateproduksjon

Death by Unga Bunga - Pineapple Pizza

Det er få band i Norge som kler sjangeruttrykket «garasjerockere» bedre enn Death by Unga Bunga.

Gjengen fra Moss fant hverandre i 2007, under en audition i garasjen til vokalist Sebastian Ulstad Olsen. Siden den gang har de klart å pådra seg rykte for å være et av Norges råeste liveband. Det er noe herlig forfriskende over de fem gutta fra Moss, de har en unik evne til å skape musikk som gjør deg glad. Death by Unga Bunga er en gjeng som ikke ligger på latsida. *Pineapple Pizza* er den fjerde plata de produserer på fem år.

Den nye skiva, eller pizzaen, består av tolv «slices» som gir deg flashback til tiden hvor filmen *American Pie* var blant «topp 10 utleide filmer» på 7-eleven. Den har deilig retro-topping, eller som gitaristen i bandet Stian Gulbrandsen selv sier: Pineapple Pizza er et rockealbum, om å kreve smeltet ost, beruselse, høye topper, moro, og kjærlighet.

Helt fra åpningssporet «Dollar Slice» får man en følelse av å bli dratt tilbake i tid. Som i de tidligere albumene serveres det retro-rock hentet fra 60- og 70-tallets popland. Skiva består av en knippe fengende låter som trigger rockefoten. Bandet har også et par festlige tekster som får deg til å trekke på smilebåndet. Humor står uten tvil i fokus hos de høytydelige gutta, og de har skapt et album som rett og slett gjør deg glad. Blant låter det er verdt å merke seg er «I Can't Believe That We're Togheter» en av skivas sterkeste spor, i selskap med «I Can't Hide». Begge låtene har en rå fremtoning som er akkurat passe freidig.

Etter å ha hørt gjennom plata føler jeg at mye av materialet virker kjent. Dette behøver ikke nødvendigvis være negativt, men for min egen del føler jeg at det er litt for mange forutsigbare elementer. Som bandets gitarist påpeker er det et rockealbum, men det er i like stor grad en festplate som uten tvil vil skape dansestemning på vors.

Spitposten

SPIT (FRÅ ØSTTRØNSK «SPURV-MÆNISH», BIRD MAN). TRONDHEIMS FRIE STEMME SIDEN 50 ÅR ETTER PROPHETEN (FVMH)

SONS OF ODIN STUDENTERLAG FØLER SEG UTESTENGT FRA SAMFUNDET

På grunn av en uttalt politisk nedtrapping, har SOOS Rasisme fått avslag på omtrent halvparten av søknadene sine om å leie rom. – En misforståelse, sier Samfundetleder.

Den første begrunnelsen fra Samfundet var at bookingene kolliderte, og at det skapte en kjedekollisjon i resten av IT-sys-temet. Leder for SOOS Rasime, Sondre Hansmark Persen, ante imidlertid ugler i mosen.

– Den jævla kjellerposøren Bentås kjenner ingen skam når han ukentlig sprer sitt sosialistiske og altinkluderende budskap fra talersolen, sier Persen.

– Er til for alle unntatt BI Samfundetleder Øyvind Bentås og MG-leder Iben Aanonsen ler i kor når de hører kritikken. – Selvfølgelig er vi inkluderende. Vi har allerede mange rasister på Huset, så vi håper at SOOS kan bidra til det allerede gryende tilbudet, sier Aanonsen, men utdypet at det er SOOSsenes feil at de ikke har satt seg inn i det kompliserte bookingssystemet laget for å holde BI-studenter utenfor.

– Huset er til for alle unntatt BI, og det inkluderer også vinrødskjorte-rasister fra Trøndelag. Dette er bare del av den nye tak- tikken vår for å rekruttere bredt sier Bentås, tydelig fornøyd.

Endelig får han engasjementet han har ønsket seg; flere fra tidligere HiST og noen som ønsker å okkupere seter på alle valg og avstemninger i Storsalen for å hindre feil folk i å stemme.

#kongenarrvalg

Maiken Vasset Størkersen i Velferdstinget er ikke like imponert.

– De utydelige studentene er visst mer opptatt av fargepaletten på sine vidløftige medborgere og diverse giftige konsumvarer servert over skitne bord enn det kompliserte velferdspolitiske, noe som

er synd da vi i VVT (Vanskelige Velferdsting) jobber for, og er av de kre- vende studentene, og forvalter avanserte velferdspolitiske midler til alle forvirrede studenter i Trondheim. Når det er sagt: SOOS Rasisme er veldig velkomne på vårt neste #kongenarrvalg som lavmælte nik- kedukker. Om det ikke blir for strevsomt å finne veien, da. **SP**

UKA DØMT I HAAG ETTER MILJØFIASKO

– Hvor mange secondhand-skjorter fra Berlin må jeg kjøpe før folk skjøn-ner alvoret, spør UKEfyrste Martin Næss.

Det er ironisk nok en ganske grønn UKEfyrste Spitposten møtte i Dag- lighallen sist søndag. Til tross for et brakvalg innrømmer Næss at festiva- len, allerede ett og et halvt år før den finner sted, har trakkert i salaten angå- ende UKAs nye miljøprofil. En nylig undersøkelse avslørte en kjip sannhet. – Det viser seg at et fokus på miljø er

mer miljøskadelig innad i festivalen kalkulator for å telle opp hvor mange enn CO2, sier den fortvilte UKEau- frivillige liv han har på samvittighe- toriteten, som nå også har fått men- ten. jeg nektet å høre. Vi kalte jo sjette- Utbrente UKEfunker var en kampsak opptaket for «Den sjette utryddel- for de fleste sjefskandidatene, og kun sen» kun på kødd, hikster Næss. Næss slo et slawg for miljøet under Miljøfokusert har gjort flere av UKE- utspørringen. Nå må han dra fram en funkene syke, noe som har svekket

UKEfølelsen.

– Nesten ingen roper entusi- astisk når UKA blir nevnt på Samfundsmøter lenger, sier en tidligere UKEfunk som mistet høyreleggen under siste mandagspils.

Minimalt med støtte

Næss håper nå på hjelp fra Sit i å forsvare UKA i rett- salen.

– Hvorfor skal jeg bry meg om rettighetene til bønder, spør Knut Jørgen Vie IV, personifiseringen av Platons filosof-konge.

– Om UKEfunkene trenger tannhelserefusjon eller treningsmanualer til å slå ut tennene sine med er det bare å ta kontakt, men utbrente

funker er et tema jeg ikke rører, sier Sit-kongen.

Vil det ikke være et tap for studentene i Trondheim om UKA blir tvunget til å legge ned? Dette er jo noe Sit burde ta på alvor, er det ikke?

– Sorry, jeg hører deg ikke på grunn av den krona her, sier Vie og plukker opp sin utgave av *Føydalisme for dum- mies*.

UKEmassasje

Næss sluker bunnslammet fra ølen sin, og gir uttrykk for at alle UKE- funkene skal få oppreisning, og at miljøprofil er noe han nå er villig til å gå vekk fra når festivalen skal ar- rangeres.

– Vi skal sette opp massasjetelt i Dø- dens Dal, og oppfordrer alle som er glad i UKA til å ta i et tak. UKEfun- kene skal vite hvor mye jeg og studen- tene i Trondheim setter pris på dem. Happy UKA-ending er noe jeg vil kjempe for.

Et litt ambisiøst prosjekt, kanskje?

– Jeg sier som Celine Dion: «It's the moment you think you can't, that you can», sier Næss før han griper studenterlua si, og halter mot utgan- gen.

FRIPENN: BRÆNN I HÆLVETE NARKOHORER

De lykkelige narkohorene legitimerer en skitten indus- tri som undertrykker kvinner. Unge Venstre burde vite bedre, heldigvis er de kastet ut fra kvarteret i Bergen. Snart har vi sendt dem på tog til Amsterdam der vi kan tvinge dem til å stappe i seg ti sprøyter om dagen. Det finnes et eget sted i hælvetete for liberalfeminister. Bare så det er sagt.

– Kari Jakkesson

SURVIVOR: UKA-funk BennyDickT fikk varige mén etter Uke-15. Etter en fuktig kveld med mye UKA-stemning og miljøfokus våknet han med en permanent semi i trynet. – Det er litt slitsomt på morgenen, men ellers fungerer den fint, sier han.

...at ja, Gizz-tryne, det var gøy
...at trenger mer bekreftelse enn en jævla studentpolitiker
...at vil suge UKA
...at vil svelge all UKEfølelse
...at buKAKke
...at runkering i Storsalen
...at bilring
...at blingring
...at når det ringer i telefonen
...at KUKA det til igjen
...at la UKEfunkene spise kake
...at hva er et festmøte?
...at nok en LØK i førersetet
...at hvis du skreller er det bare enda mer LØK
...at han får oss til å grine
...at #«Konge» valg, dere da
...at skyld i det sjøl, si
...at Lurken skal bidra
...at trenger betenkningstid
...at trengte ikke det under same-gate
...at venter ikke på «shefen», si!
...at vi blir stressa av Nicholas Lund
...at hvem har vært på Lund
...at hvem har ikke
...at Death by Døden
...at disse var ikke ute i helga
...at de var inne i Helga
...at knuse kuse
...at husk å trimme hekken
...at pass på akterut
...at frigjør sprekken
...at ta vare på stumpen
...at bakdelen av visse fordeler
...at vi snakker om rumpe
...at vår ser ut som en potetsekk
...at objektiviser oss gjerne
...at B-studenter ikke er narkomane
...at hæ, er det sånn det fungerer?
...at det er «tööööööööööööööööötally safe»
...at gratulerer til dere fem som skjønte den
...at harru no' makka?
...at glem Silkeveien
...at vi kjenner en fyr som kjenner en fyr
...at som har en onkel som fikser det
...at eneste ulempen er rektalproben
...at dette er en diem vi ikke gidder å karpe
...at hører heller på Pirum
...at kvota er nå fylt
...at ikke i bakdelsforbindelse engang
...at Kanye SITT nyeste album
...at vi kan bytte navn hele tiden vi også, tenk
...at kall oss Ola, med tynt L
...at nei, vent, Trym er navnet
...at nå heter jeg Martin
...at hei, jeg heter Henrik
...at fuck it, Johan er da en klassiker
...at en evig virvel av penis
...at perfekt beskrivelse av KUKE-valg?

DIN REGISTRERER HER?
SEND SMS MED KODEORD
«SPIT» TIL 93036276

IDRETTEEN PÅ ØKONOMISK DOPING

På tide med reform av spillereglene *utenfor* banen?

Til tross for stadig mer penger i idretten er det lite innsyn og kontrollmuligheter. Dette danner grobunn for korrupsjon, skattesnusk og annen økonomisk kriminalitet i rike og fattige land. Er idretten et fristed for arroganse, korrupsjon og snuskete prosesser?

Innledninger, foredrag og debatt med:

Karen Espelund styremedlem i UEFA og tidligere generalsekretær i Norges fotballforbund

Trond Alstad organisasjonsdirektør i RBK

Tor Dølvik Transparency International Norge

Lars Johnsen Fotballmagasinet Josimar

Peter Ringstad Tax Justice Network – Norge

Lin Olderøien NTNU - Handelshøyskolen i Trondheim

Harry Arne Solberg NTNU - Handelshøyskolen i Trondheim

Kjell Bjarne Helland Norges Idrettsforbund

Odd Magne Persson Skatt Vest

Dato: Tirsdag 8. mars

Tid: 10.00-14.00, inkludert lunsj
Registrering fra 9:30

Sted: Handelshøyskolen i Trondheim
Auditorium A3

Seminaret er gratis og åpent for alle. Spesielt velkommen til studenter!

Påmelding på www.taxjustice.no. Hør også podcast om temaet der.